

TSK ELELE VAKFI

ISSN: 2148-3698 YIL: 4 SAYI: 11 MAYIS 2016

DERGİSİ

TSK ELELE VAKFI 20 YAŞINDA

TSK Elele Vakfı
20 nci Kuruluş
Yıldönümünde
ATA'nın huzuruna
çıktı.

SONSUZ TEŞEKKÜRLER

11

ELELE VAKFI TANITIM KONFERANSI YAPILDI

13

Vizyonumuz

Ülke Savunması ve milletin bölünmez bütünlüğü için görevi başında yaralanan veya uzvunu kaybedenler başta olmak üzere; TSK personeli, emeklisi, malulen emeklisi ve bunların bakmakla yükümlü olduklarının rehabilitasyonu ve devamlı bakımlarını sağlamak, uygar ve çağdaş seviyede sağlıklı bir yaşam sürdürebilmelerine katkıda bulunmak, engelli çocuk ve yetişkinler ile ilgili çalışma ve faaliyetlerde bulunmaktır.

Kaynağını, Yüce Türk Milletinin ELELE vererek gönüllü bağışlarının oluşturduğu menkul ve gayri menkullerini en üst seviyede dikkat, gayret ve özenle en iyi şekilde değerlendirmek suretiyle amaca uygun modern tesisler kurmak, yaygınlaştırmak ve örnek düzeyde işletilmesi için destek sağlamaktır.

Başarıya şartlanmış bilimsel ve kültürel donanıma sahip, çalışanların maksimum faydayı sağladığı, bağış yapan kişi, kurum ve kuruluşların teveccühüne layık, kamu yararına hizmet veren, sağlık ve sosyal içerikli öncü ve güvenilir bir vakıf olmaktır.

Misyonumuz

Amacı Gerçekleştirmek Üzere; tesislere sahip olmak, bu tesislerin işletme ve idamesi için destek sağlamak, kâr getirici yatırım, ortaklık ve şirketler kurmak, çağdaş iletişim araçlarıyla tanıtım faaliyetlerinde bulunmak ve bağışları artırmaktır.

Fahri KIR
Tümgeneral (E)
TSK Elele Vakfı
Genel Müdürü

Sunuş

Değerli Okurlarımız,

TSK Elele Vakfı olarak, bizleri bu yolda destekleyen siz bağışçılarımıza buradan ulaşabilmenin sevinç ve mutluluğunu yaşamaktayım.

Dergimiz aracılığıyla siz değerli bağışçılarımızın katkıları ile yapmış olduğumuz faaliyetleri takip etme imkanı bulacaksınız.

TSK Elele Vakfı Dergisi'nin onbirinci sayısında; TSK ELELE Vakfı'nın 20. Kuruluş Yıldönümü Etkinlikleri, Vakıftan Haberler, 18 Mart Çanakkale Zaferi, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, TSK Elele Vakfı Özel Eğitim ve Reh. Mrk.den Haberler, Çeşitli Röportajlar ve Makaleler, Bağış Haberleri ile ilgili yazılar yer almaktadır.

Vakfımız, sizin varlığınız ve desteğinizle Vakıf Senedindeki amaçlarına uygun tüm görevleri büyük bir sorumluluk duygusu ve gururla yerine getirme gayreti içinde çalışmalarına devam etmektedir.

TSK Elele Vakfı'ndan bağışlarını esirgemeyen tüm kişi, kurum ve kuruluşlara saygı ve sevgilerimi sunar, hepimize sağlık ve esenlikler dilerim.

İÇİNDE

05 - 08

TSK ELELE VAKFI 20 YAŞINDA

09 - 11

VAKIFTAN HABERLER KURULUŞ YILDÖNÜMÜ ETKİNLİKLERİ

Yıl: 4 Sayı: 11 MAYIS 2016

ISSN: 2148-3698

ÜCRETSİZDİR

4 ayda bir yayınlanır.

TSK ELELE VAKFI Adına Sahibi

FAHRİ KIR
Genel Müdür

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

EROL TÜRELİ

İDARE YERİ

Ziya Gökalp Cad.
Ataç-2 Sok. No: 43 / 8
Kızılay - Çankaya / ANKARA
Tel: 0312 431 99 36
Faks: 0312 431 07 36
www.elele.org.tr
elele@elele.org.tr

DERGİDE YAYINLANAN BÜTÜN
YAZILAR KAYNAK GÖSTERİLEREK
ALINTI YAPILABİLİR.

Baskı:

Büyük Anadolu Medya Grup
İstanbul Cad. Elif Sok.
No: 7/190-246 İskitler/ANKARA
Tel: 0312 384 30 70 (Pbx)
Baskı Tarihi: Mayıs 2016

İçerikler

18 MART ŞEHİTLER GÜNÜ
(ÇANAKKALE ZAFERİ)

14-15

23 NİSAN ULUSAL EGEMENLİK
VE ÇOCUK BAYRAMI

16

12-13 Vakfımıza Gelen Ziyaretçiler

17 Çocuklarda Kekemelik

18-19 Kulak Burun ve Boğaz Hastalıkları Hakkında Merak Edilenler

20-21 Hidroterapi (Havuz Terapi)

22-23 Çocuklarda Endoskopi

24-25 Otizm Aynı Zamanda Bir Farkındalıktır

26-27 Aile Tutumları ve Ebeveyn Modelleri

28-29 Bir Kır Çiçeği Hikâyesi

30-31 Psikolojik Rehabilitasyon Uygulamaları

32-33 "TSK Elele Vakfı'nı Daha da Güçlü Hale Getirmeliyiz"

GAZİLERİMİZ

34-35

36 Bunları Biliyor musunuz?

38 TSK Elele Vakfına Bağış Yöntemleri

39 Cengel Bulmaca

40 TSK Yararına Faaliyet Gösteren Vakıflar

TURK TRUST

Türkiye'nin İmzası

eksprEs-İmza

Yarım günde e-imza

Sabah başvurunuzu yapın gün içinde eksprEs-İmzanızı alın.

TURKTRUST, 5070 Sayılı Elektronik İmza Kanunu kapsamında Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yetkilendirilmiş, elektronik imza ve zaman damgası hizmetleri veren bir Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısıdır (ESHS).

TURKTRUST aynı zamanda bilgi güvenliği alanında ülkemizde teknoloji üreten, yazılım ürünlerinin yanı sıra, anahtar teslim projelerle bütünlük bilgisi güvenliği çözümleri sunan bir ar-ge kuruluşudur.

TURKTRUST, güvenilirliği, tarafsızlığı, teknik ve fiziksel altyapısı, güvenlik sistemleri, uzman kadrosu, tamamen kendi kaynaklarıyla geliştirdiği yazılımlarıyla elektronik imza, elektronik sertifika ve zaman damgası hizmetleri alanında ülkemizin lider kuruluşudur.

Bilgi Güvenliği Lideri

Arnica®

Elektronik İmza Yazılım Kütüphanesi

0850 222 444 6

www.turktrust.com.tr

TSK ELELE Vakfı Kuruluşudur.

TSK ELELE VAKFI 20 YAŞINDA

Milletçe öğünüp gurur duyduğumuz meziyetlerden biri de, üzerinde yaşamakta olduğumuz cennet vatani canımızdan aziz bilip, O'nun uğrunda can ve malımızı seve seve feda etme inanç ve kararlılığında olmamızdır.

Yurt sevgisini imandan sayan bu yüce millet, tarih boyunca;
Vatan için dökülen kanı, Vatansız yaşayan cana tercih etmiştir.

Fahri KIR
Tümgeneral (E)
TSK ELELE Vakfı
Genel Müdürü

Değerli okuyucularımız,

Kadirşinas halkımızın aske-
rine vermiş olduğu desteğin
somutlaşmış bir ifadesi olan
TSK ELELE VAKFI'nın Genel
Müdürü olarak, hepimizi saygı
ve sevgi ile selamlıyorum.

TSK Elele Vakfı'nın 20 nci
kuruluş yılında sizlerle birlik-
teyiz.

Milletçe öğünüp gurur duy-
duğumuz meziyetlerden biri
de, üzerinde yaşamakta oldu-
ğumuz cennet vatani canımız-
dan aziz bilip, O'nun uğrunda
can ve malımızı seve seve feda
etme inanç ve kararlılığında
olmamızdır.

**Yurt sevgisini imandan
sayan bu yüce millet, tarih
boyunca;**

**Vatan için dökülen kanı,
Vatansız yaşayan cana tercih
etmiştir.**

İşte, terörle mücadelede bu
anlayış ile yapılmış ve yapıl-
maktadır.

Bilindiği gibi, 1980'li yılların
sonuna doğru, ülkemizin
ve milletimizin bölünmez
bütünlüğünü hedef alan
dış destekli ayrılıkçı terör
olaylarının yoğunluğu, gün
geçtikçe artmış ve kolluk kuv-
vetleri ile bertaraf edilemeye-
cek seviyelere ulaşmıştır.

Bu durum karşısında, mev-
cut hukuki mevzuat çerçeve-
sinde, Türk Silahlı Kuvvetlerine
ait bir kısım birliklerde kulla-
nılmaya başlanmıştır.

Malumları olduğu üzere,
Türk Silahlı Kuvvetleri, 1995

yılı'nın Mart ayında, otuz beş
bin kişilik bir kuvvetle, Irak'ın
kuzeyinde yuvalanan terörist
unsurları etkisiz hale getirmek
maksadıyla; "Çelik Harekâtı"
adımla geniş kapsamlı bir iç
güvenlik harekâtı başlatmıştır.

Yaklaşık 40 gün devam
eden bu harekâta pek çok
Mehmetçimiz şehit olmuş ve
pek çoğu da yaralanmıştır.

İşte böyle bir ortamda,

Türk Halkının duygula-
rına tercüman olan **Ankara
Gazeteciler Cemiyeti, TRT'nin**
desteğiyle "**HAYDİ TÜRKİYE
MEHMETÇİKLE ELELE**" kam-
panyasını düzenlemiştir.

Ankara Gazeteciler
Cemiyeti Başkanı **Sayın Nazmi
BİLGİN** beyefendinin ve **Sayın
Mehpare ÇELİK** hanımefen-
dinin, bu kampanyanın başa-
rılıya ulaşması için göstermiş
oldukları gayret her türlü tak-
dirin üzerindedir.

Kampanya sonucunda toplanan bağışlar, gazilik şerefine nail olmuş Mehmetçiklerimiz için modern bir rehabilitasyon merkezi yapılması amacıyla, **Sayın Nazmi BİLGİN** tarafından dönemin Genelkurmay Başkanına teslim edilmiştir.

Bu kutsal görevin yerine getirilmesi maksadıyla;

Dönemin Genelkurmay Başkanı, Kuvvet Komutanları ve Jandarma Genel Komutanının kurucu üyelikleri ile 21 Nisan 1996 tarihinde **TSK ELELE VAKFI** kurulmuştur.

Vakıf, kuruluş amacına uygun olarak,

TSK Rehabilitasyon ve Bakım Merkezini 35 ay gibi kısa bir sürede inşa ettirmiş ve 21 Nisan 2000 tarihinde hizmete açarak, Türk Silahlı Kuvvetlerine devretmiştir.

Bildiğiniz gibi vakıf, hayır yapma ve yardımlaşma anlayışının kurumsallaşmış bir ifadesidir.

Atalarımız;

“İnsanların en hayırlısı, insanlara faydalı olan;

Malın en hayırlısı Allah yolunda vakfedilen;

Vakıfların en hayırlısı, halkın en çok ihtiyaç duyduğu şeyi karşılayandır” anlayışını toplum hayatımızın her dönemine hakim kılmışlardır.

TSK Elele Vakfı 'da bu anlayış çerçevesinde hizmete başlamış ve her geçen gün daha da güçlenerek faaliyetlerini sürdürmüştür.

Faaliyetlerinde kişilere değil, kişilerin hizmet alabileceği tesisleri inşa etmeyi ve desteklemeyi ilke olarak benimsemiştir.

Böylelikle, Aziz Milletimizin yardım sever bireylerinin vakıfçılık ruhu ile yapmış olduğu aynı ve nakdi bağışları, tek bir kişi için değil, birden çok kişinin yararlanabileceği şekilde değerlendirmiştir.

Bu kapsamda; **TSK ELELE VAKFI** öncelikle,

Dünyada emsalleri arasında ilk sıralarda yer alan TSK Rehabilitasyon ve Bakım Merkezi'ni anahtar teslimi inşa ettirmiş,

Açıldığı günden bu güne kadar da bu tesisin, modern malzeme, teçhizat ve ekipman ile donatılmasını sağlamıştır.

Hizmetli personel ihtiyacının temini ve istihdamına yönelik desteğini sürdürmüş ve sürdürmektedir.

Ayrıca, Vakfımız son yıllarda; Gülhane Askeri Tıp

Akademisi'nin bütçe imkânları ile tedarik edemediği bir kısım tıbbi teçhizatı da karşılamaktadır.

Bu uygulamanın son örneklerinden biri olarak, yakın zamanda tedarik edilen Yeni Nesil Gen Dizileme Platformu'nu ifade etmek isterim. Bu cihaz sayesinde artık, anne karnında 6 haftalık bir bebeğin DNA gelişimi takip edilmekte ve tüm genetik dizilimi çözülebilmektedir. Gelecek nesillerimizin daha sağlıklı olabilmeleri için, çok büyük önem taşıyan bu ve benzeri tıbbi cihaz ve teçhizat, halkımızın yaptığı bağışlarla sağlanmaktadır.

Yine Gülhane Askeri Tıp Akademisi'nde özellikle iç güvenlik harekâtında yaralanan ve doku kaybına uğrayan kahraman gazilerimiz ile TSK

mensupları ve sivil hastalarının şiddetle ihtiyaç duydukları yapay organ, ortez ve protezlerin, üç boyutlu teknoloji ile istifadeyle, hatasız ve hızlı imal edilebilmesi amacıyla; "Medikal Tasarım ve Üretim Merkezi" yaptırılmış ve hizmete açılmıştır.

Kıymetli Okuyucularımız,

Dünya da büyüklerin elinin öpüldüğü belki de tek toplum biziz.

Yaşlılarımıza verdiğimiz değer inşaatçılarımızın gösteren bu ve benzeri adet ve geleneklerimiz kültürümüzün mihenk taşlarını oluşturmaktadır.

TSK Elele Vakfı, bu anlayışın omuzlarına yüklediği sorumluluğu eksiksiz yerine getirmek için harekete geçmiştir ve 65 yaş üzerindeki kişi-

lerin yararlanabileceği nadi- de eserlerden biri olan, "TSK Ankara Özel Bakım Merkezi"ni inşa ederek Türk Silahlı Kuvvetleri'ne teslim etmiştir. Bu merkez Bilkent / Ankara'da tam kapasite ile hizmetlerini sürdürmektedir. Benzer şekilde GATA Haydarpaşa/İstanbul Göğüs Hastalıkları binası vakıf tarafından Özel Bakım Merkezi olarak tadil edilmiş ve ihtiyaç sahiplerinin hizmetine sunulmuştur.

Vatan uğruna hayatını feda eden şehitlerimizin aileleri ile aynı uğurda engelli durumuna düşen gazilerimizin, deniz ve doğa ile baş başa kalmalarına olanak sağlayan ve Ayvalık/ Balıkesir'de hizmet veren "TSK Ali Çetinkaya İlk Kurşun Rehabilitasyon Merkezi" de Vakfımız tarafından desteklenmektedir.

TSK Rehabilitasyon ve Bakım Merkezi'ne bağlı olarak faaliyet gösteren "Gazi Uyum Evi" de Vakfımız tarafından inşa edilerek gazilerimize armağan edilmiştir.

Bu tesiste çalışan bir kısım personelin aylık ücretleri ve özlük hakları da vakfımız tarafından karşılanmaktadır.

Engelli gazilerimizin oluşturduğu Ampute Spor Takımlarının idman ve müsabakalarını yapabileceği, Avrupa'nın sayılı tesisleri arasında bulunan "19 Eylül Spor Tesisleri" yine vakfımız tarafından inşa edilerek gazilerimizin hizmetine sunulmuştur.

Bununla da yetinmeyen vakfımız; spor takımlarının ihtiyaçlarını da hiç bir fedakârlıktan kaçınmadan imkânlar ölçüsünde karşılamaktadır.

Türk toplumu, tarih boyunca sosyal dayanışmanın üst düzeyde yaşandığı bir sosyal yapıya sahip olmuştur. Bu yüce millet, vakıf ve hayır hizmetleri konusunda bütün milletlere örnek teşkil etmiştir. Türk kültür ve düşünce tarihinin seçkin simaları olan, Ahmet YESEVİ, Yunus EMRE ve Mevlana gibi düşünürlerimizin hayat felsefelerinin merkezine koydukları insan sevgisi Türk vakıf geleneğinin de temel düşüncesini oluşturmuştur.

İşte, böyle bir geçmişe yaslanarak, varlığını sürdüren TSK Elele Vakfı, 2013 yılından itibaren engelli çocukların eğitimi için de çalışmaya başlamıştır. Ankara'da 2, Diyarbakır'da 1 olmak üzere, Vakfa ait 3 adet engelli okulunda; zihinsel, işit-

me, görme, özgül öğrenme güçlüğü, bedensel ve yaygın gelişim bozukluğu bulunan yaklaşık 500 çocuğumuza **özel eğitim ve rehabilitasyon ile mesleki eğitim verilmektedir.**

Bu okullarımızdan sivil vatandaşlarımız da geniş ölçü de yararlanabilmektedir. Bu merkezlerde eğitim gören çocuklarımız,

- Engelli gazilerimiz gibi sportif ve sosyal çalışmalarda oldukça başarılı olmuş,
- Yerel ve ulusal müsabakalarda şampiyonluklar elde etmişlerdir.

Her bir başarı, yavrularımızın gözündeki ışıltıyı büyüterek, onları çok daha güçlü bir şekilde hayata bağlamaktadır.

Değerli okuyucularımız,

TSK Elele Vakfının, devlet desteği ya da yasayla belirlenmiş bir geliri yoktur. Tüm gelirini, halkımızın gönüllü olarak yaptığı bağışlar ile iştirak ve ortak olduğu şirketlerden aldığı temettüleri oluşturmaktadır.

Kurulduğu günden itibaren hayırsever vatandaşlarımızın teveccühlerine mazhar olan, TSK Elele Vakfı, geçmiş 20 yıl içinde, Vakıf Senedinde belirtilen faaliyet alanlarında yaklaşık 430 milyon TL değerinde tesis inşa etmiş ve hizmet sağlamıştır.

Yüce Türk Milletinin ve vatanın bölünmez bütünlüğü için hayatını seve seve feda eden tüm şehitlerimiz ile ebediyete intikal etmiş gazilerimize Allah'tan rahmet diliyor,

Kahraman Gazilerimize en içten minnet ve şükran duygularımı ifade ediyorum.

TSK Elele Vakfı'nın kuruluşuna zemin oluşturan;

- **Haydi Türkiye Mehmetçikle Elele Kampanyasının** fikir babası ve düzenleyicisi olan Ankara Gazeteciler Cemiyeti Başkanı **Sayın Nazmi BİLGİN'e,**
- 56 saatlik canlı yayınla bu kampanyaya ya destek veren **TRT Genel Müdürlüğü'ne** ve canlı yayının muhteşem spikeri **Sayın Mehpare ÇELİK Hanımefendiye,**
- Vakfımızın vizyoner ve değerli kurucu üyelerine, **şükran ve teşekkürlerimi sunuyorum.**

Kurulduğu günden bu güne kadar her zaman desteklerini yanımızda gördüğümüz, **Mütevelli Heyeti ile Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Üyeliği** yapmış ve yapmakta olan komutanlarımız ile arkadaşlarımıza,

Minnet ve şükranlarımı arz ediyorum.

Ayrıca **TSK Elele Vakfı'nın** bu günkü seviyeye ulaşmasına büyük emekleri geçmiş genel müdürlerimiz ve çalışanlarımıza, bize güvenen ve Mehmetçiğinin yanında olmayı onur sayan fedakar bağışçılarımıza ayrı ayrı sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Her zaman ELELE ve güzel günlere temennisiyle, TSK Elele Vakfı'na nice 20 yıllar diler, hepinize saygılar sunarım.

Kuruluş Yıldönümü Etkinlikleri

21 Nisan 2016 tarihinde 20 nci kuruluş yılını kutlayan TSK Elele Vakfı, Genel Müdür Tümgeneral (E) Fahri KIR başkanlığında; Vakıf personeli, iştiraklerinin personeli ve TSK Elele Vakfı Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi öğrencileri ile Ata'nın huzuruna çıkarak saygı duruşunda bulunmuştur.

Saygı duruşundan sonra Heyet Başkanı Tümgeneral (E) Fahri KIR Misak-ı Milli Kulesi'nde Anıtkabir Özel Defteri'ni imzalamıştır.

TSK Elele Vakfı'nın 20 nci Kuruluş Yıldönümü TSK Rehabilitasyon ve Bakım Merkezi'nde 21 Nisan 2016 günü düzenlenen etkinliklerle kutlanmıştır.

TSK Rehabilitasyon ve Bakım Merkezinde düzenlenen törende; TSK Sağlık ve Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanı Korg. Ömer PAÇ, TSK Elele Vakfı Genel Müdürü Tümğ. (E) Fahri KIR ve Ankara Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi BİLGİN konuşma yapmışlardır.

Merkezde tedavi gören İç Güvenlik Gazileri ile sivil vatandaşlar; TSK Rehabilitasyon ve Bakım Merkezi'nde neden buldukları ve gördükleri tedavi sürecine dair duygu ve düşüncelerini dile getirmişlerdir.

Azerbaycan Ses Sanatçısı Azerin 20 nci yıl etkinliklerimize iştirak etmiş ve kahramanlık türküleri seslendirmiştir.

TSK Ampüte Futbol Takımı ile Roketsan Futbol Takımı arasında oynanan futbol maçı heyecanlı dakikalar yaşatmıştır.

Ankara Kulübü Seğmenler Ekibi ve Yenimahalle Halk Dansları Gruplarının muhteşem gösterileri ile TSK Elele Vakfı'nın 20 nci kuruluş yıldönümü etkinliğimiz tamamlanmıştır.

SONSUZ TEŞEKKÜRLER

Vakfımızın destekçilerinden Suna GÜMÜŞSUYU, F.Birsen YÜCEBAŞ ve Nezihe BULÇUM'a bağışlarından dolayı madalya ve beratları TSK Elele Vakfı Genel Müdürü tarafından takdim edilmiştir.

VAKFIMIZA GELEN ZİYARETÇİLER

Tuğg. (E) Osman AYDOĞAN; Vakıf Genel Müdürü Tümğ.(E) Fahri KIR'a nezaket ziyaretinde bulunmuştur. (26 Ocak 2016)

Genelkurmay Merkez Daire Başkanı Tuğgeneral Mehmet BÜKER; Vakıf Genel Müdürü Tümğ.(E) Fahri KIR'a nezaket ziyaretinde bulunmuştur. (11 Mart 2016)

MSB Teftiş Daire Başkanı Tuğgeneral Mehmet KARA-DAYI; Vakıf Genel Müdürü Tümğ.(E) Fahri KIR'a nezaket ziyaretinde bulunmuştur. (10 Şubat 2016)

Çankaya Kaymakamı Aydın ERGÜN; Vakıf Genel Müdürü Tümğ.(E) Fahri KIR'a nezaket ziyaretinde bulunmuştur. (15 Nisan 2016)

Tümğ. (E) Sadık ÇELİKÖRS; Vakıf Genel Müdürü Tümğ.(E) Fahri KIR'a nezaket ziyaretinde bulunmuştur. (01 Mart 2016)

Tuğg. (E) İsmail ÖZTAN; Vakıf Genel Müdürü Tümğ.(E) Fahri KIR'a nezaket ziyaretinde bulunmuştur. (20 Nisan 2016)

VAKIFTAN HABERLER

TSK Güçlendirme Vakfı kuruluşu olan ASELSAN A.Ş. tarafından Vakfımıza, TSK ELELE Vakfı Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezinde kullanılmak üzere 27 Nisan 2016 tarihinde özel donanımlı Engelli Servis aracı bağışlanmıştır. Servis aracının teslimi TSK Güçlendirme Vakfı Gn.Md. Korg. (E) Orhan AKBAŞ ve ASELSAN A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı M.Murat ŞEKER tarafından yapılmıştır.

Düzenlenen törende Merkez de eğitim gören çocuklarla bir araya gelen misafirlerimiz eğitimler hakkında bilgi alarak okulumuzu gezmiştir.

Noterler Birliği Ankara Noter Odası Bağlı Noterlerine Vakıf Tanıtım Konferansı verilmiştir. Konferansta Vakıf hakkında bilgi verilmiş ve sorular cevaplandırılmıştır. (30 Ocak 2016)

18 MART ŞEHİTLER GÜNÜ (ÇANAKKALE ZAFERİ)

Tarihin geçmiş sayfalarından bugüne, her şey değişime uğrarken bu değişikliklere meydan okuyan, Jeopolitik ve siyasi konumuyla Türk milletinin bir incisi olan boğazlar her daim tehdit altında olmuştur. Boğazlara hakim olmak demek bu coğrafyada söz sahibi olmak demekle eş değerde görülmüştür. Boğazlar bu sebeptendir ki en yakınındaki Rusya olmak üzere bir çok devletin ve aynı zamanda dünya siyasetinde söz sahibi olmak isteyen en uzakta-ki İngiltere'nin hep arzuladığı ele geçirmek istediği yer olmuştur.

Devletler arasındaki bu sonu gelmez mücadele 1914 yılında başlayan 1.Dünya savaşı ile tarafların vazgeçilmezi haline gelmiştir. Osmanlı devleti büyük harp öncesi içinde bulunduğu ekonomik ve siyasi çıkmazdan kurtuluş reçetesi olarak gördüğü bu savaşta ilk önce İngiltere ve Fransa'ya yanaşmak ve birliktelik kurmak istediyse de bu kabul görmemiş, ve böylece savaşın diğer kutbu olan Almanya'ya yakınlaşmıştır. Böylece Osmanlı devleti tarafını belirleyip öteden beri boğazlara bir hareket yapılmasını isteyen İngiltere ve Rusya'ya karşı safını netleştirmiştir. 1. Dünya Savaşı sırasında İtilaf devletleri Almanya'nın yanında yer alan Osmanlıyı etkisiz hale getirmek, Rusya'nın boğazlardan rahatça geçebilmesini sağlamak amacıyla İstanbul ve Çanakkale boğazlarını ele geçirme planları yapıp, donanmalarını Çanakkale'ye sürmüşler fakat hiç hesap edemedikleri bir bozguna uğrayıp ağır bir yenilgi almışlardır. Hiç kuşkusuz bu durum büyük devletler için hiç umulmadık bir sonuçtu fakat Türk Milleti için ise bir var olma mücadelesinin neticesiydi. Türk Milletinin tarih boyunca sayı-

sız zaferlerle taçlandığı bu ve benzeri savaşlar birlikteliğini, birbirine olan bağlarını kuvvetlendirmiş savaş öncesindeki millî birliktelik katlanarak artmıştır.

1915 yılında Çanakkale'de cereyan eden savaşın her yönüyle günümüze aktardığı hissiyat ve manevi duygular da, aradan bir asır geçmesine rağmen sıcaklığını korumaktadır. Çünkü Çanakkale haritalardan ve hafızalardan silinmek istenen bir milletin varoluş mücadelesi verdiği **"yok olmayacağım"** dediği yerdir. Çanakkale savaşı sadece gecesini gündüzüne katan kahraman Türk askerinin mücadelesi değil aynı zamanda cephe gerisinde kalanlarında savaşı olmuştur. Çocukların, eşlerin, cephede savaşan anaların savaşı olmuştur. Mücadele böylelikle sadece muharebe siperlerinde değil evde tarlada ve yaşamın

her alanında, topyekün verilmiştir. Bir millet kahramanlık destanını hep birlikte yazmıştır.

Çanakkale Savaşlarını aşağıda açıklanacağı gibi değerlendirmek yanlış olmayacaktır:

1-Çanakkale savaşları Türk ordusunun ve Türk milletinin yeniden dirilişinin başlangıcıdır. Uzun yıllardan beri önemli askerî mağlubiyetler yaşayan Türk ordusu kendisini, bıçağın kemiğe dayandığı yerde yani Çanakkale'de bulmuştur. Türk Milleti de uzun yıllardır yaşadığı mağlubiyetlerin ezikliğinden Çanakkale savaşlarıyla kurtulmuştur.

2-Çanakkale savaşları Türk insanının inanç ve azminin modern teknolojiye üstün geldiği savaşlardır. Çanakkale'de Türk insanı, Türk askeri, dönemin en üstün iki donanmasına ve sayıca, silâhça çok çok üstün kara

ordularına karşı galip gelmiştir.

3-Çanakkale muharebele-ri Emperyalizmin gururunun kırıldığı yerdir. Çanakkale'de dünyanın en büyük iki sömürgeci imparatorluğu olan İngiltere ve Fransa'nın başarısız olmaları bütün emperyalist güçlerin gururunu kırmış ve onların sömürgeci durumunda olan ülkelerde İngiliz ve Fransızların da mağlup edilebileceği düşünce ve kanaatinin doğmasına sebep olmuştur.

4-Çanakkale savaşları olağanüstü şartların ve olağanüstü mücadelelerin savaşlarıdır. Normal şartlarda kazanılabilecek bir savaş değildir. Türk insanındaki vatanını koruma azmi ve ruhu bilinmeden Çanakkale savaşlarını kavrayabilmek mümkün değildir.

Türk insanı, Türk askeri Çanakkale'de, bu savunmanın, bu muharebenin bir ölüm-kalım mücadelesi olduğunu görmüş ve gelecek nesillerinin varlığı ve bağımsızlığı için hayatını vatanına feda etmekten hiç çekinmemiştir. Bunu en iyi anlatanlardan biri de **Mustafa Kemal ATATÜRK**'tür.

O, şöyle diyor : "Kahramanlık peşinde koşanlardan deği-

liz. Ama Bomba Sırtı olayını da anlatmadan geçemeyeceğim. Karşılıklı siperler arasındaki mesafe 8 metre... Yani ölüm muhakkak. Birinci sıradakiler kâmilten vuruluyor. İkincidekiler hemen onların yerini alıyor... Fakat ne kadar büyük bir soğukkanlılık ve tevekkülle biliyor musunuz? Öleni görüyor. Üç dakikaya kadar öleceğini biliyor... En ufak bir tereddüt ve sarsılma yok. Bilenler Kuran-ı Kerim okuyarak cennete girmeye hazırlanıyor. Bilmeyenler dualar okuyarak siperlerden çıkıp taarruza geçiyorlar. Bu Türk askerindeki yüksek ruhu gösteren hayrete ve takdire değer bir ruhtur... Emin olmalısınız ki Çanakkale muharebelerini kazandıran bu yüksek ruhtur..."

Türk askerindeki bu yüksek ruhun muharebeler sırasında ki tezahürünü bir de bir yabancı asker **Üsteğmen COSEY**'den dinleyelim:

"...23 Nisan 1915 günü Conkbayırı'nda Türkler ve Birleşik Kuvvetler arasında korkunç siper savaşları oluyor. Siperler arasında 8-10m. mesafe var. Süngü hücumundan sonra savaşa ara verildi. Askerler siperlerine çekildi. Yaralılar

ve ölümler toplanıyor. İki siper arasında açıkta ağır yaralı ve bir bacağı kopmak üzere olan İngiliz Yüzbaşı avazı çıktığı kadar bağıyor, ağlıyor, kurtarın diye yalvarıyordu. Ancak hiçbir siperden kimse çıkıp yardım edemiyor. Çünkü en küçük bir kıpırdanışta yüzlerce kurşun yağıyordu. Bu sırada akıl almaz bir olay oldu. Türk siperlerinden beyaz bir iç çamaşırı sallandı. Arkasından arslan yapılı bir Türk askeri silâhsız siperden çıktı. Hepimiz donup kaldık. Kimse nefes alamıyor, ona bakıyorduk. Asker yavaş adımlarla yürüyor siperdekiler kendisine nişan almış bekliyordu. Asker yaralı İngiliz subayını okşar gibi yerden kucakladı, kolunu omzuna attı ve bizim siperlere doğru yürümeye başladı. Yaralıyı usulca yere bırakıp geldiği gibi kendi siperlerine döndü. Teşekkür bile edemedik. Savaş alanlarında günlerce bu kahraman Türk askerinin cesareti güzelliği ve insan sevgisi konuşuldu. Dünyanın en yürekli ve kahraman askeri Mehmetçiğe derin sevgi ve saygılar."

Kaynak

www.canakkale2015.gov.tr
www.atam.gov.tr

18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Zaferi'nin 101 inci yıldönümü münasebetiyle Anıtkabir'de düzenlenen törenlere TSK Elele Vakfı Genel Müdürü Tümğ. (E) Fahri KIR iştirak etmiştir. Ayrıca, Cebeci Şehitliği'ndeki törenlere de katılım sağlanmıştır. Şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyoruz.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı

Türkiye Cumhuriyeti'nin ulusal bayramlarından birisi olan 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, her yıl bütün yurttan ve yurt dışı temsilciliklerimizde coşku ile kutlanmaktadır.

Büyük Millet Meclisi 23 Nisan 1920'de açılmış ve Türk halkı bu tarihte egemenliğini ilan etmiştir. Atatürk, 23 Nisan 1924'te '23 Nisan' gününün bayram olarak kutlanmasına karar vermiş, bu tarihten 5 yıl sonra ise 23 Nisan 1929'da bu bayramı çocuklara armağan etmiştir. 23 Nisan ilk defa 1929 yılında Çocuk Bayramı olarak da kutlanmaya başlanmıştır.

İlk olarak 1979 yılında altı ülkenin katılımıyla uluslararası boyutta kutladığımız bu milli bayramımız artık dünya çapında büyük değer görmekte ve her yıl ortalama kırk ülkenin katılımıyla uluslararası bir çocuk şenliği şeklinde devam etmektedir. Yabancı ülkelerden gelen çocuklar ülkemizde sevgiyle karşılanmakta ve Türk çocuklarının evlerinde misafir edilmektedir.

Dünyada çocuklarına bayram hediye eden ve bu bayramı tüm dünya ile paylaşan ilk ve tek

ülke Türkiye'dir. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, milli birliğimizin kenetlenmiş bir ifadesidir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin geleceğini cumhuriyet çocuklarına emanet eden Atatürk diyor ki: **"Türk çocuklarındaki kabiliyet her milletinkinden üstündür. Türk kabiliyet ve kudretinin tarihteki başarıları meydana çıktıkça, büs-**

bütün Türk çocukları kendileri için lâzım gelen hamle kaynağını o tarihte bulabileceklerdir. Bu tarihten Türk çocukları bağımsızlık fikirlerini kazanacaklar, o büyük başarıları düşünecekler, harikalar yaratan adamları öğrenecekler, kendilerinin aynı kandan olduklarını düşünecekler ve bu kabiliyetle kimseye boyun eğmeyeceklerdir."

Küçük Çocuklarda Kekemelik (Konuşmanın Akıcılığında Bozukluk)

Int. Dr. **Dilruba TÜRELİ**
Hacettepe Üniversitesi
Tıp Fakültesi

Yrd. Doç. Dr. **H. Tuna ÇAK**
Hacettepe Üniv. Tıp Fak.
Çocuk Ruh Sağlığı ve
Hastalıkları

Kekemelik genel olarak akıcı konuşmanın tekrarlamalar, uzatmalar, duraklamalar ve çeşitli ünlemlerle kesilmesi şeklinde tanımlanır. Genel anlamda sesleri ve sözcükleri tekrarlayarak duraksamayı, sesleri uzatmayı, konuşurken blok yaşamayı, bazı ses ya da hecelerden kaçınarak konuşmayı içeren kekemelik, diğer konuşma bozukluklarının aksine konuşmanın bütününe etkilemektedir.

Çocuklar yeni bir durumla karşılaştıklarında, kelime dağarcıklarında onları ifade edecek yeni kelimeler yoksa, duraklamalar ve tekrarlamalarla kendilerini anlatmaya çalışırlar. Konuşma ritminde duraklamalar 2-6 yaş arasında sıklıkla görülür. Çocuğun dil gelişimi sürecinde yaşadığı tedavi gerektirmeyen normal duraksamalardır. Bu duruma "normal akıcılık bozukluğu" denir. Hemen her çocukta görülebilir. Aileler bu duraksamalar üzerinde çok durmayarak '**Yavaş konuş**', '**Sakin ol!**', '**Öyle konuşma!**' gibi söz ve tutumlardan uzak durduklarında bu süreç daha rahat atlatılmakta ve akıcılık bozukluğu kalıcı hale gelmemektedir. Okul öncesi dönemde (2-6 yaş) çocukların yaklaşık %5'inde ortaya çıkan kekemelik dalgali bir seyir gösterir ve %80 oranında kendiliğinden düzelir. Kekemeliğin süregelen olduğu durumlarda hastanelerin dil ve konuşma bozuklukları ünitelerine başvurulması gerekir.

AİLELERE ÖNERİLER

YAPILMAMASI GEREKEN NOKTALAR

- ❖ Çocuğun akıcı olmayan konuşmasına dikkat çekmeyin ve eleştirmeyin. 'Söylemeden önce söylemek istediklerini düşün',

Konuşmadan önce derin nefes al' gibi uyarılar, bütün dikkati konuşmaya yöneltir, daha fazla gerginlik yaratır ve konuşurken takılma ihtimalini artırır.

- ❖ Çocuğunuz ve kendiniz için üzülmeyin. Şimdilik onun konuşma şeklinin bu olduğunu ve her şeyin yolunda gittiğini kabul edin.
- ❖ Grup oyunu beceremiyor diye şikayet etmeyin. İnsanlarla ilişki kurmak için yardımınıza ihtiyacı vardır.
- ❖ Yetersiz konuşmasının üstesinden gelmesi için diğer yollardan başarı kazandırmaya zorlamayın.
- ❖ Daha akıcı konuşan kardeşleri ya da yaşlıları ile asla kıyaslamayın. Onları örnek vererek onlar gibi konuşması için zorlamayın.
- ❖ Problemini ikincil kazanç olarak kullanmasına yol açacak davranışlardan kaçının.

YAPILMASI GEREKEN NOKTALAR

- ❖ Konuşmasını olduğu gibi kabul edin. Tarafınızdan gelebilecek herhangi bir gerginlik ya da kaygının farkında olacaktır. Bu da onun kendi kaygısını artıracaktır.
- ❖ Size bir şey söylemeye çalışırken dikkatinizi ona verin. Çocukların birçoğu dinleyen dikkat etmediği zaman güçlük çekerler, ya da daha akıcı konuşan kişilerle rekabet etmeleri istendiğinde bocalarlar.
- ❖ Onu dinlerken asla gözünüzü dikip bocaladığı ya da takıldığı

kelimeyi çıkarmasını sabırsızca bekler bir görünüm almayın, ya da söylemek istediği kelimeyi anladığınızda siz söyleyerek onun konuşmasını bölmeyin.

- ❖ Komşularınızın ya da çevresindeki diğer kişilerin, çocuğunuzun arkadaşlarının, çocuğunuzun konuşması nedeniyle onu eleştirmelerine asla izin vermeyin.
- ❖ Ondan yapamayacağı şeyler istemeyin. İstedikleriniz, gücü, becerileri ve yetenekleri doğrultusunda olsun.
- ❖ İhtiyacı olan sözcük haznesini geliştirmesine yardımcı olun. Açıklamalarınız ve tanımlarınız anlayacağı şekilde basit ve açık olsun.
- ❖ Sorularını cevapsız bırakmayın, baştan savma ve geçiştirici cevaplar vermeyin.
- ❖ Konuşması için cesaret verin. Rahat konuşabileceği, kendisini güven içinde hissedebileceği ortamları hazırlayın.
- ❖ Arkadaş çevresinin geniş olmasını sağlayın. Bunu dolaylı yollarla hazırlayın, okuldaki sosyal faaliyetlere katılmasını sağlayın.
- ❖ Öğrenme sevgisini aşılaysın. Hobileri olmasına, kitap okumasına koleksiyon yapmasına yardımcı olun.
- ❖ İhtiyacı olan bilgileri ona sağlayın.
- ❖ Problemini çoğaltan durumları en aza indirebileceği ortamlarda konuşmasını sağlayın.

Kulak Burun ve Boğaz Hastalıkları Hakkında Merak Edilenler

Kulak, burun, nazal geçiş, sinüsler, gırtlak, ağız boşluğu, üst yutak ile yüz ve boyunda yer alan yapıların (boyun kitleleri, tiroid, tükürük bezleri gibi) hastalıklarının tedavisi Kulak Burun Boğaz Bölümü'nün kapsamındadır.

Prof. Dr. Fuat TOSUN
Gülhane Askeri Tıp
Akademisi (GATA) KBB
Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

1. Burun kemik eğriliğinden ameliyat olduktan sonra eğrilik tekrarlar mı?

Burun septumunu oluşturan kıkırdak ve kemik yapıların cerrahi ile düzeltildikten sonra bu tür eğrilikler tekrarlamaz.

2. Burun eğriliği için yapılan ameliyattan sonra burun ucu düşer mi?

Yapılan ameliyat sırasında ön kısımda yeterli kıkırdak destek bırakılırsa veya eğrilik sebebiyle ön kısım tamamen çıkarıldığında yerine arka kısımlardan alınan kıkırdaklardan destek konulursa burun ucunda düşme olmaz.

3. Burun içinde ve dışında eğrilik var. İkisi için ayrı ameliyat mı olmalı yoksa birlikte mi yapılmalı?

Burun içinin eğrilikleri için yapılan septoplasti ve burun çatısı için yapılan rinoplasti ameliyatları birlikte yapılmalı. Çünkü burun içinden çıkarılan eğri kıkırdak parçaları düzeltildikten sonra burun çatısını desteklemek için kullanılabilir.

4. Rinoplasti ameliyatından sonra burun tıkanıklığı olur mu?

Burun çatısını oluşturan kıkırdak ve kemik destek yapılarına fazla zarar vermeden yapılan rinoplasti ameliyatlarından sonra burun tıkanıklığı olmaz.

5. Burun eti sebebiyle yapılan ameliyattan sonra burun tıkanıklığı tekrarlar mı?

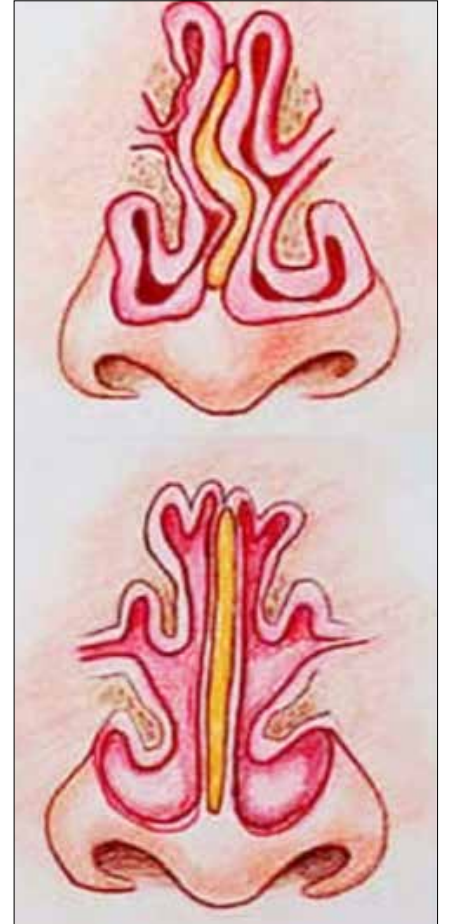
Burun eti deyimi halk arasında genellikle herkeste bulunan ve konka denen yapıların gereğinden fazla büyümesi için veya

normal bir kişide bulunmayan burun içi polipleri için kullanılmaktadır. Konkaların çevresel uyarılara fazla tepki vererek veya yapısal sebeplerle büyük olması halinde radyofrenks uygulaması ile küçültme tedavisi yapılmaktadır. Radyofrekans tedavisini 1 yıl sonra bir defa daha tekrarlamak gerekebilir.

Burun polipleri tek bir sebebe bağlı olmayıp, altta yatan birçok nedene bağlı olarak gelişebilir. Polipi oluşturan sebebe göre tekrarlama riski de değişiklik göstermektedir. Burun poliplerinin endoskopik sinüs cerrahisi ile tamamen temizlendikten sonra hastanın iyi takibi, burun bakımı ve birtakım burun spreylerinin uzun süreli kullanımı ile bu hastaların bir kısmında hiçbir tekrarlama olmamaktadır. Ancak burun polipleri bronşiyal astım ve aspirin alerjisi benzeri bazı hastalıklarla birlikte seyrediyorsa tekrarlama ihtimali daha yüksektir ve bu hastaların sıkı takibi ve ameliyat sonrası ilaç tedavisi de gereklidir.

6. Sinüzit ameliyatı olursam hastalığım tekrarlar mı?

Her sağlıklı insan yılda bir veya iki defa yani oluşmuş (akut sinüzit) geçirebilir. Akut sinüzitler hiç ilaç kullanmadan veya ilaç tedavisi ile tam olarak iyileşir ve kaybolur. Akut sinüzitlerin bir kısmında daha uzun süreli ilaç tedavisi gerekebilir. Ameliyat sadece kronikleşmiş (3 aydan uzun süren), ilaç tedavisi ile geçmeyen veya komplikasyon yapmış sinüzitlerde yapılır. Sinüzitler anatomik sebeplere bağlı olarak gelişmiş ise endoskopik sinüs cerrahisi ile tamamen iyileşir ve kronik sinüzit bir daha tekrarlamaz. Eskiden yapılan sinüzit ameliyatla-

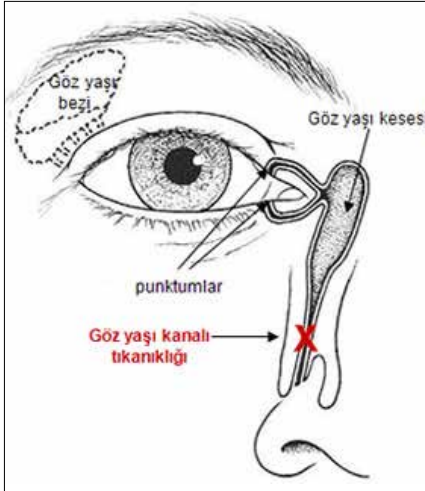

nda sinüslerin içindeki mukozalar fazlaca zedelendiği için fizyoloji bozuluyor ve bu hastalar ömür boyu sinüzite mahkum oluyordu. Eski sinüzit ameliyatlarının tamamı artık terkedilmiştir. Günümüzdeki modern endoskopik görüntüleme yöntemleri altında titiz bir şekilde yapılan sinüzit ameliyatlarından sonra bu hastaların büyük bir kısmı şifaya kavuşmaktadır. Ancak burun polipleri ile birlikte seyreden sinüzitlerin bir kısmındaki tekrarlama riski sebebiyle bu hastaların ameliyat sonrası dönemde de ilave ilaçlar ve fizyolojik burun lavajları ile doktor takibinde kalması gerekir.

7. Burun içinin ve sinüslerin tümörlerinin yüzde kesi yapılma-

dan veya beyin açılmadan burundan endoskopik yolla çıkarılmasından sonra tümörün tekrarlama riski açık yapılan ameliyatlara göre yüksek midir?

Endoskopik sinüs cerrahisi ilk olarak sadece sinüzit için tanımlanmış olsa da gelişen görüntüleme teknolojileri ile birlikte burun içinin, sinüslerin ve ön kafa tabanının tümörlerinin sadece burun deliklerinden endoskopik görüş altında çalışılarak başarı ile çıkarılabilmesi artık mümkündür. Endoskopik görüş altında beyine, gözle ve bu bölgedeki diğer hayati yapılara zarar verme riski de en aza indirilmiştir. Ayrıca endoskopik görüntüleme dokuların detayları daha iyi fark edildiği için geride artık bırakmadan tümörlerin kaynaklandığı yerler çok iyi temizlenebilmekte ve bu nedenle de endoskopik görüş altında yapılan ameliyatlarda tümörün tekrarlama riski daha az olmaktadır. Günümüzde burun ve sinüslerin iyi huylu tümörlerinin hemen hepsi ve kötü huylu tümörlerinin de önemli bir kısmı açık cerrahiye gerek kalmadan endoskopik görüş altında başarı ile tedavi edilebilmektedir.

8. Göz kanalı tıkanıklığına bağlı göz yaşarmasının endoskopik tedavisinde başarı şansı açık yaklaşımlara göre nasıldır.

Gözyaşı kanalı tıkanıklığına bağlı göz yaşarmasının tedavisinde gözyaşı kesesi burun deliklerinden endoskopik görüş altında burun içine açılmaktadır ve endoskopik ameliyatlara başarı şansı açık ameliyatlara aynıdır. Ayrıca endoskopik ameliyatlarda gözü pompalı fonksiyonu bozulmamakta ve yüze

kesi izi oluşmamaktadır.

9. Tükürük bezindeki taş kanaldan çıkarılırsa tekrar taş oluşur mu?

Tükürük bezi taşları kanalı tıka-dığı için bezde özellikle yemek yerken şişmeye ve sık sık enfeksiyona sebep olur. Ağız içinden girilerek tükürük bezi kanalından taş çıkarılabilir. Ancak taş oluşumu tekrarlayabilir. Taş bezin içinde ise ve sık sık enfeksiyona sebep oluyorsa bezin tamamı çıkarılmak zorunda kalınabilir.

10. Bir tükürük bezi ameliyatla alınrsa ağız kuruluğu olur mu?

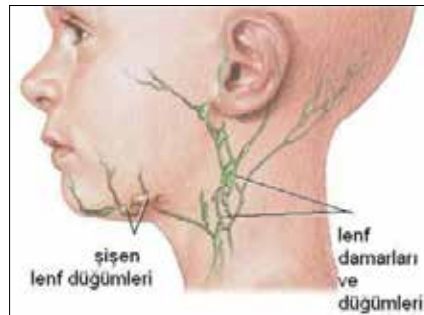
Diğer tükürük bezleri çalışmaya devam ettiği sürece ağız kuruluğu olmaz.

11. Bademcik ve geniz eti ameliyatından sonra vücut direncinde düşme olur mu?

Bademcik ve geniz eti ameliyatından sonra vücut direncinde bir düşme olmaz. Vücudun savunma sistemini oluşturan birçok organ bunların yerini alır. Bademcik ve geniz eti denilen adenoid ve tonsiller solunum yolunu önemli ölçüde kapatacak kadar büyüdüğünde, sürekli enfeksiyon kaynağı haline geldiğinde, tümör şüphesi taşıdığından ameliyat ile alınır. Bu durumda vücuda zararı yararından daha çoktur.

12. Boyundaki lenf nodları tehlikeli midir?

Boyundaki lenf nodları bademcikler gibi vücudun savunma sistemine dahildir ve herkeste vardır. Genellikle ağız, boğaz, yüz bölgesindeki enfeksiyonlardan sonra büyür sonra tekrar küçülür. Nadiren sistemik hastalıklara ve kötü huylu tümörlere bağlı olarak da büyüyebilir. Büyümesini devam ettiriyorsa mutlaka tetkik edilmelidir.

13. Tiroid bezi içindeki nodül için ameliyat gerekli midir?

Tiroid nodülleri yapılan ultraso-

nografi incelemesinde birçok kişide görülebilir. Birçoğu zararsızdır. Çok büyük boyutlara ulaşırsa, solunum yoluna baskı yaparsa, kendiliğinden sürekli ve kontrolsüz hormon salgıyorsa, tümör şüphesi taşıyorsa ameliyatla çıkarılır.

14. İşitme kaybı ameliyatla iyileşir mi?

Kulak zarı ve kulak kemikçiklerinden ve orta kulaktaki diğer patolojilerden kaynaklanan işitme bozuklukları ameliyat ile düzeltilebilir. İç kulaktan kaynaklanan çok ileri derecedeki işitme kayıpları için ise yapay kulak (Koklear implant) takılabilir.

15. Kulak akıntısı için ameliyat olmak şart mı?

Akut (yeni oluşmuş) kulak enfeksiyonlarından kaynaklanan kulak akıntılarını ilaç tedavisi ile iyileşebilir. Ancak kronikleşmiş orta kulak enfeksiyonu varsa özellikle orta kulakta polip veya kolestetoma denilen patolojiler oluşmuşsa akıntının ameliyatsız iyileşmesi mümkün değildir.

16. Burundan su gibi sıvı damlamaması için ameliyat gerekir mi ilaçla geçer mi?

Burundan bu şekilde sıvı gelmesi akut burun enfeksiyonlarından, kronik alerjik ve vazomotor rinitlerden veya beyin omurilik sıvısının burundan akmasından kaynaklanabilir. Akut ve kronik rinitlerden kaynaklanan sıvı gelmesi ilaç ile tedavi edilebilir. Ancak Beyin omurilik sıvı kaçaklarının tedavisi için ameliyat gereklidir. Bu ameliyatlarda beyin açılmadan burun deliklerinden endoskopik görüş altında yapılabilir.

Kaynak:

www.bebegimveuzmanim.com

HİDROTERAPİ (HAVUZ TERAPİ)

Hidroterapi sözlük anlamı Hidro "su" ve terapi "tedavi" yani kısaca suyla tedavi anlamına gelir. Mustafa Kemal ATATÜRK 1936 yılında Yalova Kaplıcalarını örnek modern bir kür merkezi haline getirmeyi planlayarak, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinde, Hidro-Klimatoloji kürsüsünü kurarak bu konuda bilimsel çalışmaları başlatmıştır.

Müge ERÇETİN
Baş Fizyoterapist
TSK Elele Vakfı Özel Eğitim
ve Rehabilitasyon Merkezi

Hidroterapi sözlük anlamı Hidro "su" ve terapi "tedavi" yani kısaca suyla tedavi anlamına gelir. M:Ö:2000'li yıllarda Mısır ve Madagaskar'da termal suların sağlık ve tedavi amaçlarıyla kullanıldığı bilinmektedir. 18.yy'da kaplıca tıbbi gelişmeye başlamıştır. Ülkemizde ise ATATÜRK 1936 yılında Yalova Kaplıcalarını örnek modern bir kür merkezi haline getirmeyi planlayarak, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinde, Hidro-Klimatoloji kürsüsünü kurarak bu konuda bilimsel çalışmaları başlatmıştır.

Son yıllarda ülkemizde Serebral Paralizili bireylerin rehabilitasyonunda destekleyici tedavi yöntemlerinden biri olarak çok sık şekilde kullanılır hale gelmiştir. Fizyoterapi yöntemleri ile keyif veren ve motive edici bu destekleyici terapi yöntemlerinin birleştirilmesi bireylerde daha başarılı sonuçlar elde edilmesine neden olmuştur. Fonksiyonel motor gelişimde de daha hızlı gelişmeler sağlandığı gözlenmiştir.

Hidroterapi uygulamalarının birçok etkisi vardır;

1-MEKANİK ETKİLER

a-Hidrostatik Basınç Etkisi:

Periferik venlerdeki (toplardamarlardaki) venöz kanı basınç ile göğüs kafesine yönlendirir. Bu etkiyle hava ile dolu boşlukların volümü azalır, diafragma yukarıya kalkar, göğüs kafesindeki basınç artar, AC'de dolaşım ve havalanma artar. Bu solunum fonksiyonlarının ve kapasitenin artması demektir.

b- Suyun Kaldırma Gücü

Etkisi: En önemli etkisi lökomotor sistem (hareket sistemi) üzerine gösterir. Suyun kaldırma kuvveti ile vücut ağırlığının % 90 'ını kaybeder. Bu demektir ki 70 kg. ağırlığındaki kişinin su içerisinde 6-7 kg. gelmesidir. Hareket zorluğu ile seyreden motor - sinir veya kas hastalığı olan bireylerde suyun kaldırma gücünün etkisi

hareket kolaylığı sağlar ve daha az kuvvet harcanarak egzersiz yapılabilir. Ayrıca suyun viskozitesi aktif - dirençli egzersizler için ideal ortam oluşturur. Suyun kaldırma gücünün etkisiyle gevşemiş kaslar manuel uygulamalarda kolaylık sağlar. Bu nedenle Serebral Paralizili bireylerde suda daha kolay hareket eder. Dışarıda yapamadığı hareketleri suyun

içinde yapması bireyin kendine güvenini ve motivasyonunu artırır. Ülkemizde bu tip problemi olan bireylerin son zamanlarda fazlaca tedavi yoluna gittikleri destekleyici bir uygulama haline gelmiştir.

2- TERMİK ETKİLER

Suyun ısı ile refleks mekanizmalarda lokal etkilere sebep olur; kaslarda gevşeme, ağrının azalması ve yumuşak dokularda gevşeme görülür. Suyun içinde havadakinden daha hızlı gerçekleşen ısı transferi, spastisiteyi ve istemsiz hareketleri azaltır. Özellikle Serebral Paralizili bireylerde hipertonusun azalması, hareket kabiliyetinin artması ile sonuçlanır. Bu amaçla kullanılacak olan hidroterapi uygulama havuz suyunun sıcaklığı 35,6°-36° arasında olmalıdır

3- SUYUN VİSKOZİTESİ

Bu etki tam bir hareket genişliği sağlarken, artan hıza bağlı olarak direnç gösterir. Hareketin yönü ne olursa olsun etkilidir. Bu etki ile istenilen kasların kuvvetinde artış sağlanırken, eklem hareket açıklığını korumaya yönelik çalışmalar rahatlıkla yapılır.

Hidroterapinin

Uygulandığı Alanlar:

- Serebral Paralizi
- Müsküler Distrofi
- Polio Sekeli
- Multiple Skleroz
- SSS veya PSS Hastalıklarına bağlı kas zayıflıkları

- Kullanılmamaya bağlı kas zayıflıkları
- Kas kontraktürleri
- Kırık geçirmiş hastalar
- Osteoartrit
- Romatoid Artrit gibi romatizmal hastalıklar
- Subakut / kronik yumuşak doku yaralanmaları
- Kas krampları

Sonuç olarak ;

1-Suyun kimyasal ve mekanik etkilerini bir yana bırakırsak yalnızca termik uyarılarla vücut sıcaklığının kısa sürelerde büyük ısı farkı yarattığı, bu yolla nöroendokrin değişiklikler oluştuğu bilinmektedir. Bu nedenle sularla tedavi yöntemlerinin iyi bilinmeleri ve etkin kullanımlarının ilk koşuludur.

2-Düzenli olarak uygulandığında tedavide bir anlamlılık göstermektedir.

3-Suyun sıcaklığı ve suda kalınan süre Fizyoterapist tarafından hastanın toleransına göre ayarlanmalıdır.

4-Su içinde yapılacak olan egzersizler Fizyoterapistler tarafından belirlenmelidir.

5-Fizyoterapist bire bir hasta ile temasta olmalıdır. SP'li bireyle çalışılırken yukarıda saydığımız suyun mekanik özelliklerinden faydalanarak uyguladığı egzersiz programını modifiye etmelidir.

6-Havuz içinde her bireyin boyuna uygun değişik derinlikler bulunmalıdır.

7-Havuza giriş çıkışı kolaylaştıracak düzenekler olmalıdır.

8-Otellerin yüzme havuzları engelli çocukların rehabilitasyonu için inşa edilmediğinden, sıcaklık ve derinlik sorunlarından dolayı çocukların korkmasına neden olabilir, buda daha çok kasılmalarına sebep olabilir.

9-Sosyal amaçlı havuzlar genel spor olarak düşünülmemelidir, otistik ve hiperaktif bireylerde vücudun yorulmasına, enerjinin atılmasına yardımcı olduğu için faydalıdır.

10-Hidroterapi bütün bu değerlendirmeler doğrultusunda etkin bir yöntemdir. Bunun nasıl uygulanacağını bu konuda eğitim alan uzman kişilerin yani Fizyoterapistlerin belirlemesi gerekmektedir.

TSK Elele Vakfı Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi bünyesindeki öğrencilerimiz TSK Ankara Özel Bakım Merkezi'nin havuzunu haftada 1 gün 30 dk'lık Hidroterapi Programı için kullanmaktadırlar. Hidroterapi çalışmalarımız için havuz kullanımında destek veren TSK Ankara Özel Bakım Merkezi Komutanlığı'na ve personeline teşekkürlerimizi sunarız.

ÇOCUKLARDA ENDOSKOPİ

Vücudun doğal açıklıklarından girerek iç organların iç yüzeylerinin gözlemlenmesine endoskopi denilir. Günümüzde hem tanı hem de tedavi amacıyla kullanılmaktadır.

Doç.Dr. Necati BALAMTEKİN
Gülhane Askeri Tıp
Akademisi (GATA) Gastroente-
roloji ve Beslenme uzmanı

ÇOCUKLARDA ENDOSKOPİ NEDİR?

Endoskopi gastroskop adı verilen yaklaşık 1 metre uzunluğunda 1 cm çapında ucunda bir video kamera sistemi bulunan bükülebilir bir aparat yardımıyla yemek borusu, mide ve ince bağırsakların üst kısmının içini görmek tanı ve tedavi amaçlı girişimler yapmak işlemine denilmektedir.

ÇOCUKLARDA ENDOSKOPİNE ZAMAN GEREKLİDİR?

Son 20-30 yılda teknolojideki ve tıptaki ilerlemeler, ve teknolojik yeniliklerin bükülebilir gastroskop gibi, sağlık alanında yaygın olarak kullanılmaya başlanması çocuk gastroenteroloji bilim dalının ülkemizdeki pek çok tıp fakültesinde kurulması ve gelişmesi çocuk gastroenteroloji uzmanı sayısında artış olması endoskopik işlemlerin çocuklarda da kullanımını yaygınlaştırmıştır. Endoskopi işleminin uzmanlık gerektirir girişimsel işlem olduğunu başlangıçta vurgulamamız gerekir. Bu işlemin yapılması gerektiğine mutlaka çocuk gastroenterolojisi uzmanı karar vermelidir. Endoskopi çocuk gastroenterolojisi pratiğinde çeşitli nedenlerle yapılabilir. Bunlardan bir tanesi tanınal amaçlı yapılabilir. Örneğin şiddetli epigastrik ağrı, ağızdan kan gelmesi, ağrılı yutma gibi sindirim sistemini üst bölgesini ilgilendiren bir hastalık düşünüldüğünde, hastalığın vücudumuzun bu kısmında oluşturduğu ülser, darklık, kanama odağı gibi bulguları, görmek ve

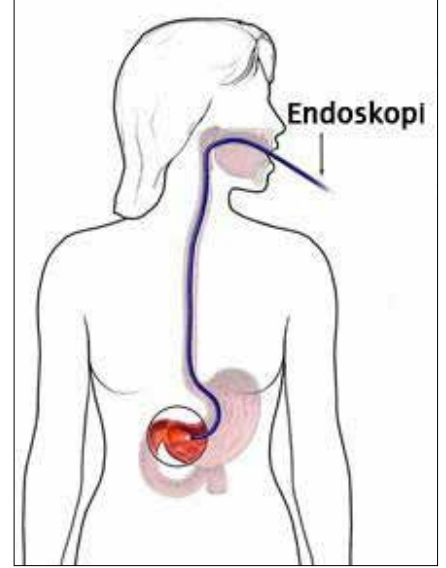
gereklili yerlerde küçücük biyopsiler almak amacıyla uygulanabilir.

İki, tedavi amaçlı olabilir. Endoskopi bazı hastalıkları tedavi etmek amacıyla da kullanılabilir. Örneğin, yemek borusunda kanama riski olan, ciddi varislerde endoskopik tedavi metodları uygulanır. Ayrıca çeşitli nedenlerle sindirim sisteminin bu bölümünde darlık gelişmişse eğer bu darlığı genişletmek amacıyla, endoskopik balon tedavileri uygulanabilir. Ağızdan beslenemeyen hastalarda doğrudan mideye gıdaların vermek amacıyla yine endoskopi aracılığıyla, ciltten endoskopik gastronomi yani mideye delik açma işlemi uygulanabilir. Bazı özel durumlarda safra sisteminin durumunu değerlendirmek gerekirse ve aynı seansta tedavi uygulayabilmek için endoskopik retrograd kolanjiopankreatografi denilen bir işlem yine yapılabilir. Yabancı cisim yutulması halinde bazen acil olarak yabancı cismin endoskop yardımıyla çıkarılması gerekmete ve bu hastalarda yine endoskopi uygulanmaktadır.

Kontrol amaçlı yapabiliriz. Bazen uyguladığımız tedavinin sonuçlarını değerlendirmek amacıyla örneğin bant ligasyon yaptığımız hastalarda, hastanın tedaviden gördüğü yararı görmek için endoskopik işlem uygulanabilmektedir.

ÇOCUKLARDA ENDOSKOPİ ZOR BİR YÖNTEM MİDİR?

Çocuk hastalarda endoskopi zor bir yöntem değildir. Çünkü bu işlemi sizin çocuğunuza uygulayan kişi çocuk sağlığı ve hastalıkları ana dal uzmanı olarak çocuk hastalıklarına yaklaşım konusunda son derece deneyimlidir. Bu ana dal üzerine çocuk gastroenterolojisi yan dalında 2 veya 3 yıl süreyle yan

dal eğitimi almıştır. Yan dal eğitimi sürecinde onlarca hastaya bu işlevi hocaları gözetiminde uygulamış ve bu alanda yeterli deneyimi kazandığı onaylanarak uzman olmuştur. Kısacası Türkiye'nin her yerinde neresinde olursanız olun sizin çocuğunuza ne yaptığını bilen ve konusunda deneyimli bir uzman çocuk gastroenterolojisi uzmanı endoskopi yapacaktır.

ÇOCUKLARDA ENDOSKOPİ NASIL YAPILIR?

Çocuk gastroenteroloji uzmanı hastasına, niçin endoskopi yaptığını hem aileyle ve gerekirse çocukla paylaşmalı ve onları aydınlatmalıdır. Ailenin ve çocuğun sorularını sabırla dinlemeli ve bu sorulara nezaketle cevap vermeli, ailenin onayını ve rızasını aldıktan sonra uygun bir tarihe randevu vermelidir. Endoskopi yapmadan önce eğer hastanın başka bir sağlık sorunu varsa ilgili branş hekimleriyle hastayı konuşarak gerekli önlemleri almalıdır. Endoskopi öncesinde işlemine ilişkin olabilecek tüm komplikasyonları ve sorunlara bağlı oluşabilecek negatif durumları düşünüp bununla ilgili tedbirler

mutlaka alınmalıdır. Örneğin yemek borusunda varisi olan bir hastaya endoskopik bant ligasyonu tedavisi uygulayacaksa doktor arkadaşım olası kanama riskine karşı kan bankasında gerektiğinde kanın hastaya verilmek üzere kanın ayrılmış olduğundan emin olmalıdır. Endoskopik işlemlerin çocuk hastalara derin sedasyon altında, yani derin uyku altında, çocuğun işlem sırasında ağrı duymaması işlem sonrasında da endoskopik işlemi hatırlamaması uygun olmalıdır. Bu nedenle endoskopi sedasyonu rahatlatması için hastanın anestezi hazırlığının yapılmış olması ve anestezi uzmanı tarafından sakınca olmadığını gösteren anestezi doktorunun raporu alınması gereklidir. Eğer hastaya derin sedasyon uygulanmayacaksa ilgili hekimler tabii ki böyle bir hazırlık yapmalarına gerek yoktur. Yani sedasyon altında endoskopi yapılmayacaksa böyle bir hazırlığa da gerek yoktur.

Hastaya işlem yapılacağı zaman ortalama 8 saatlik bir açlık susuzluk, yani 8 saat ağızdan birşey almamış olması gerekir. Hem sindirim sisteminin en iyi şekilde değerlendirilebilmesi için hem de kusma gibi durumlarda mide içeriğinin akciğerlere kaçmasını önlemek için bu gereklidir.

Hasta işlem öncesinde işlem yapılmasına engel bir durum var mı, bakımından yeniden değerlendirilmelidir. Çünkü randevu verdiğiniz tarihte işlemi yapacağınız tarih arasında çocuk hastalanmış olabilir, üst solunum yolu enfeksiyonu olabilir, ateşli bir tablo geçiriyor olabilir, mutlaka yeni oluşmuş olan bir enfeksiyon ve benzeri bir durum var mı hasta muayene edilmeli ve araştırılmalıdır.

Endoskopi ünitesi temizlik ve hijyen bakımından, işlemin sağlıklı şartlarda yapılmasına olanak verecek nitelikte olmalıdır. Hastaya sedasyon anestezi uygulayacak anestezi ekibi hazır olmalıdır. Eğer işlem anestezi altında yapılıyorsa. İşlemi yapacak çocuk gastroentoloji uzmanı ve ekibi hazır olmalıdır. Cihaz ve diğer ekipmanın hazır olduğu, çalıştığı teyit edilmelidir.

Hastanın ve ailenin endişeleri giderilmeli nazik olunmalıdır. Hastanın damar yolu açıldıktan sonra hasta işlem odasına alınmalıdır. Hasta sedatize edildikten sonra çocuk gastroentolojisi uzmanı kamera yardımıyla görerek skopu hastanın ağızından yutturarak yemek borusu, mide ve ince bağırsağın üst kısmında dümen için dikkatle inceler. Hastanın durumu ve işlemin gereklerine göre mukozaların, küçük doku örneklerini yani biyopsileri alınabilir. Tedavi amaçlı işlemler yapılabilir. Daha sonra yine nazik bir biçimde skop çekilerek işlem sonlandırılır.

Hasta dikkatli bir şekilde uyanırma odasına alınıp uyanana kadar uzman personeller gözetiminde yakından izlenir. Hasta uyanıp bizimle konuşabildikten sonra, koopere olduktan sonra, kliniğe alınarak izlenir bu işlemde yaklaşık 3 saat sonra beslenmesine engel bir durum bulunmayan hastaya önce su verilir. Suyu kusmayan ve karın ağrısı benzeri kanama benzeri şikayetleri olmayan hastalara, yoğurt çorba benzeri sıvı şeyleri vererek beslenmesi açılır. Beslenmeyle ilgili şikayeti olmayan, kanama, şiddetli karın ağrısı vb şikayeti olmayan endoskopi işleminin bir komplikasyonu olabilir çünkü, hastalar önerilerle, tedavilerle taburcu edilir.

ÇOCUKLARDA ENDOSKOPİNİN RİSKLERİ NELERDİR?

Eğer endoskopi işlemini deneyimli bir hekim ve yardımcı sağlık

ekibi uygun koşullarda gelişmiş cihazlar kullanarak yapıyorlarsa endoskopi riskli bir işlem sınıfına sokulmamalıdır. Burada aile ve sağlık ekibinin uyumlu çalışması riskleri en aza indirir. İşlemin elbette girişimsel bir işlemdir. Nadiren kanama, bağırsaklarda veya midede yada yemek borusu gibi işlemin uygulandığı dokularda, organlarda delinme gibi işlemle ilgili riskleri ve eğer işlem anestezi ile yapılıyorsa anestezi maddelerinin kullanımıyla ilgili riskleri mevcuttur. Endoskopi girişimsel bir işlem olduğu için yasal ve etik gerekçeler nedeniyle çok çok nadir görülen komplikasyonlar bile işlem öncesi sizlerle yani ailelerle paylaşılmaktadır ve sizlerin onayı, rızası istenmektedir. Elbette ailelerin endişelerine saygı duymaktayız ancak çocuk gastroentolojisi uzmanı doktorunuz size işlem yapılmasını önermişse doktorunuzun önerileri doğrultusunda doktorunuzun işini kolaylaştıracak şekilde iş birliği içerisinde olmanızı öneririm. Kuşkunuz olmasın ki uzman hekimleriniz sizin çocuklarınızı seviyorlar ve onlara en küçük bir zarar gelmesini onlar da istemiyorlar. Hiçbir zaman çocuk hekimleri ve çocuk gastroentolojisi uzmanları çocukların riske girmesini, gereksiz riske girmesini asla istemezler ve asla böyle bir şey yapmazlar.

GÖZLEM VE TABURCULUK SONRASINDA AİLEYE DÜŞEN GÖREVLER NELERDİR?

Aile dikkatli olmalıdır. Endoskopi ve kolonoskopinin uzman eller tarafından uygun şartlarda yapıldığında zor bir işlem olmadığını belirtmekle birlikte işlemin bir girişimsel işlem olduğu asla akıldan çıkartılmamalıdır. Olası komplikasyonların en uygun şartlarda yapılmış olsa da her merkezde ve her hastada ortaya çıkabileceği unutulmamalıdır. Bu nedenle aileler normal dışı olan her durumu hiç vakit kaybetmeden doktorlarıyla paylaşmalıdırlar. Karın ağrısı, kusma, kanama gibi bir durum olduğunda derhal sağlık merkezine başvurulmalıdır.

OTİZM AYNI ZAMANDA BİR FARKINDALIKTIR...

Otizm; Herkes kadar aynılar, Herkes kadar farklılar...

Serkan YABANCI
TSK Elele Vakfı
Özel Eğitim
ve Rehabilitasyon Merkezi

Nisan ayı Birleşmiş Milletler tarafından bütün dünyada otizm farkındalık ayı, 2 Nisan ise otizm farkındalık günü olarak deklare edilmiştir. Nisan ayı boyunca tüm dünyada otizm hakkında bilinçlendirme çalışmaları yapılmaktadır. Neden mi; otizmin görülme sıklığı çok büyük bir hızla artmaktadır. 1985 yılında her 2500 çocuktan birine konan otizm tanısı, 2001 yılında 250, 2013 yılında 88 çocuktan birine denk gelirken günümüzde doğan her 68 çocuktan biri otizmlili dünyaya gelmektedir.

Otizm, bireylerin sosyal etkileşim, iletişim ve davranışlarını olumsuz yönde etkileyen yaygın gelişimsel bir bozukluktur. İlk kez 1943'te, Amerika'da John Hopkins Üniversitesi'nde çalışan Amerikalı çocuk psikiyatristi Leo Kanner tarafından tanımlanmıştır. Kanner, çalıştığı 11 çocuğun üç ortak özelliği olduğunu gözlemlemiştir. Birinci özellik çocukların hiçbirinin çevrelerindeki bireylerle ilişki kuramamalarıdır. İkinci özellik davranışları engellendiği, çevrelerinde ve günlük yaşamlarında herhangi bir değişiklik olduğu zaman mutsuz olmaları ve tepki vermeleridir. Üçüncü özellik ise çocukların bazılarının hiç konuşmaması ya da konuşabilseler bile konuşmayı iletişim amaçlı kullanmamalarıdır. Ayrıca bu çocukların hepsi sağlıklı ve zeki görünen güzel çocuklardır, çok iyi hafıza becerileri bulunmakta, isimleri, müzik ya da resimleri şaşırtıcı derecede iyi hatırlamaktadırlar. Çocukların temel ve ortak özelliğinin sosyal içe kapanıklık olduğunu gözlemleyen Kanner, Yunanca autos (kendi) sözcüğünü temel olarak otizm sözcüğünü kullanmış

ve bu bozukluğu "erken çocukluk otizmi" olarak adlandırmıştır. Kanner' den sonra otizmin tanımını genişletilmiş, farklı tanımlar yapılmış ancak bu üç temel özellik tanımlarda yerini korumuştur.

İlk Belirtiler Nelerdir?

Otizmin erken yıllarda belirlenmesi erken müdahale çalışmalarının başlatılması açısından çok önemlidir. Çocuklar 24 aylık olmadan önce otizm tanısı koymak çok zor olsa da 12-18 aylar arasında bazı belirtiler, ilk işaretler ortaya çıkabilir. Anne babalar çocuklardaki ilk otistik belirtileri fark edebilecek temel kişilerdir. Çünkü anne babalar çocuklarını diğerlerinden çok daha iyi tanırlar ve bazen doktorların kısa süreli muayene sırasında gözden kaçırdıkları belirtileri yakalayabilirler. Bunu yapabilmek için anne babaların normal gelişimin ne olduğu öğrenmeleri ve çocuklarının gelişimini gözlemlemeleri, akranlarından farklı olan gelişimsel özellikleri fark edebilmeleri gereklidir. Ancak bu süreçte, her çocuğun birbirinden farklı olduğunu, her çocuğun gelişimsel hızının aynı olmadığını göz önüne almaları gerekmektedir. Eğer anne baba çocuğun normal gelişimsel aşamalarda geç kaldığını, akranları ile benzer gelişimsel davranış-

ları sergilemediğini fark ediyorsa, gelişimde gerilik olmasından şüphelenebilirler. Gelişimde gerilik olması, çocuğun akranlarından yavaş gelişmesi mutlaka otizmlili olduğunu göstermez. Ancak, anne babaların şüphelerini gidermek için, zaman kaybetmeden bu endişelerini çocuk doktoru ile paylaşmaları gereklidir.

Bazen anne babalar çocuklarının aynı yaşta akranlarından farklı özellikleri olduğunu fark edebilirler ancak bu farklılığa isim koymaları, farklılığı adlandırmaları oldukça zordur. Bazı otizmlili çocukların anne babaları ise çocuklarının küçüklüklerine ilişkin hiçbir farklılık görmediklerini, herhangi bir farklılık gözlemediklerini ifade ederler. Her iki durumda da doktorların ve uzmanların anne babaların endişelerini, bazen anlamsız bulsalar bile, dikkatle dinlemeleri gerekmektedir.

Bazı ailelerden alınan bilgilere göre, çocukların dil ve iletişimleri önce normal gelişmekte, daha sonra, genellikle 12-24 ay arasında, bu becerilerde gerileme gözlenmektedir. "Anne" ya da "kucak" gibi sözcükleri olan çocukların bir müddet sonra bu sözcükleri kullanmaktan, anne babaları ile oynadıkları -cee- gibi oyunlar-

dan ya da el sallamaktan vazgeçtikleri bilinmektedir. Bu nedenle çocukların babıldama ve sözcük kullanma sözcük kullanma becerileri ile sosyal oyunlarında gözlenen gerileme çok önemlidir, bir başka deyişle gerileme otizm için önemli bir belirti olarak kabul edilmektedir.

Anne babalar ve çocuk doktorlarının gözden kaçırmamaları gereken ve çocuğun gelişimsel olarak değerlendirilmesini talep etmelerini gerektirebilecek ilk belirtiler aşağıda verilmiştir

Çocuk,

- 6. ayda gülümsemiyorsa,
- 12. ayda babıldamıyorsa, bir şeyi işaret ederek göstermiyorsa, el sallama gibi hareketler yoksa,
- 12. ayda adını söylediğinizde tepki vermiyorsa,
- 16. ayda tek sözcüklerle konuşmuyorsa,
- 24. ayda iki sözcüklü cümleler kurmuyorsa,
- Diğerleri ile göz kontağı kurmuyorsa,
- Oyuncaklarla oynamayı bilmiyormuş gibi görünüyorsa,
- Bir nesne ya da oyuncuğa bağlanmış gibi görünüyorsa,
- Bazen işitmiyormuş gibi davranıyorsa,
- Yardım istemiyorsa,
- Diğerleri ile oynamıyor ve ilgilendiği şeyleri göstermiyorsa (ilgilerini paylaşmıyorsa),
- Gelişimde dil ve sosyal becerilerinde kayıplar ortaya çıkan gerileme varsa, aile çocuğun daha ayrıntılı değerlendirilmesini istemelidir.

Bu belirtilerin yanı sıra; çocuğun nesnelere gözleri ile izlememesi, dikkat çekmek için sesler çıkarmaması, kucağa alındığı zaman bundan hoşlanmaması ve tepki vermemesi ya da kucağa alınmak için istek göstermemesi, anne babanın hareketlerini ve yüz ifadelerini taklit etmemesi gibi davranışlar da otizmin erken belirtileri olarak kabul edilmektedir. Ancak, anne babalar bazen çocuklarda gözlenen bu belirtileri yanlış yorumlamakta; bebeğin sessiz, bağımsız gibi görünmesi ve yetişkinden bir talebinin olmaması, "iyi, uslu bebek" olarak kabul edilmesine yol açabilmektedir.

Otizmin çok daha erken fark edilememesinin temel nedeni, doğumda ya da doğumdan sonra, çocukta otizme ilişkin herhangi bir biyolojik özellik görülmemesi, çocukların sağlıklı ve iyi gelişen çocuklar olmalarıdır. Bu nedenle, çocukların ilk yıllarına ilişkin davranışsal özellikleri, bir başka deyişle otizmin ilk belirtileri, genellikle anne babalardan geriye dönük olarak bilgi toplayarak öğrenilmektedir. Anne babaların çocuklarına ilişkin gelişim öyküleri ve varsa videokasetlerden toplanan bilgilerle otistik davranışların hangi yaşta belirgin hale geldiği belirlenmeye çalışılmaktadır. Bazı çocuklar 18. ayda otizmin tüm belirtilerini gösterirken, daha sonra açıklanamayan nedenlerle bu belirtilerin ortadan kaybolduğu görülebilmektedir. Bazı çocuklar ise ilk yıl ya da ikinci yılın sonuna kadar normal gelişim gösterirken, daha sonra varolan becerilerini kaybetmekte ve otistik belirti-

ler ortaya çıkabilmektedir. Anne babalar, becerilerdeki bu gerilemeyi bazen bir hastalık ya da çocuğu etkileyen bir olaya atfetmelerine karşın çoğunlukla bu gerileme için belirgin bir neden bulunamamaktadır.

Otizimli çocukların bebeklik ve erken çocukluk döneminde anne ya da babadan ayrıldığı zaman ya da yabancılarla birlikte iken kaygı göstermedikleri, yataklarında ya da oyun parkında yatarken sallanma, başını vurma, kollarını sallama gibi kendini uyarıcı davranışlar sergiledikleri gözlenebilir. Çocuk yatağındaki ya da oyun parkındaki oyuncaklarla ilgilenmek yerine boşluğa bakmayı tercih edebilir. Bir oyuncak arabanın tekerleğini döndürerek, tahta blokları ya da oyuncak arabaları tekrar tekrar dizerek çok uzun zaman geçirebilir. Bebeklik ve erken çocukluk döneminde gözlenebilen bu davranışlar da otizmin ilk belirtileri olarak kabul edilebilir.

Erken müdahale programlarının uygulanabilmesi için otizmli çocukların erken yıllarda tanı alması gerekmektedir. Erken müdahale ile çocukların iletişim becerileri gelişmekte, davranış problemleri önlenmektedir ya da kontrol edilebilmektedir. Günümüzde, ilk yıllarda çocuklara sunulan yoğun davranışsal eğitimin çocukların gelişimleri üzerinde olumlu etkileri olduğu, ailelerin çocuklarının durumuna uyum sağlamalarını ve güçlüklerle başa çıkmalarını kolaylaştırdığı bilinmektedir.

**Otizim; Herkes kadar aynılar,
Herkes kadar farklılar...**

AİLE TUTUMLARI VE EBEVEYN MODELLERİ

Ferat BAT

TSK Elele Vakfı Özel Eğitim
ve Rehabilitasyon Merkezi

İnsan yaşamı boyunca özellikle de çocukluk evresinde çevresindeki insanları, ebeveynleri model alarak öğrenir. Çocuk konuşmayı ebeveynlerin taklit ederek öğrenir, ebeveynlerin vermiş olduğu tepkilere ve takındıkları tutumlara göre çocukta kendi tepkilerini onlara göre şekillendirir. İlk öğrenmeler kişinin çevresinde başlar.

Ebeveynler doğal yaşam sürecinde çocuğa yeme, içme ve temel ihtiyacı gidermeyi öğretme kaygısı olmadan çocuğa öğretmekte, bu öğrenmeleri yaparken bazen baskıcı bazen aşırı koruyucu bazen de aşırı gevşek ve tutarsız davranabilmektedir.

AŞIRI OTORİTER (BASKICI) EBEVEYN MODELİNDE,

Aşırı otoriter ailede yaşayan bir çocuğun (daha doğrusu bireyin) kendisi olma durumu ve kendini gerçekleştirme arzusu hayal kırıklığına tekabül eder. Çocuğun her şeyine 'tahakküm bende' imajını vererek yaklaşan, çocuğun ilgileri, istek ve arzularını göz önünde bulundurmayan, zorlayan, sert bir üslubu vazgeçilmez yöntem olarak benimseyen, dolayısıyla kıyaslamalara fazlaca başvuran bir

ailede çocuk bizim istediğimiz tutum ve davranışları sergilese bile bu kısa süreli olacaktır. Sartre der ki, 'yardım etmek tahakküm kurmak değildir'. Çocuğa kendini gerçekleştirebileceği doğal bir yaşam alanı

yaratarak kendisine kazandırmak istediğimiz durumları beraber bir 'yardım etme' motivasyonu ile hareket edersek ancak etkili olabilecektir. Aksi durumda bizim çocukla ilişkimiz 'sevgi' değil 'korku' güdüsü üzerinden gelişir. İnsan doğası iyiliğe muhabbet kötülüğe muhalefet üzerine teşekkül etmiştir. Bu yüzden çocuğun

bizden korkması bu korkusunu yenebilecek güce ulaştığında korku olmaktan çıkacak ve çocuğun problem davranışlar sergilemesi kaçınılmaz olacaktır.

Sevgi uzun süreli korku ise kısa süreli etki yapar. Çocuğun sevdiği ama bizim de sınırlarını belirlediğimiz durumları uygun pekiştiriciler kullanarak durumu lehimize çevirebiliriz.

AŞIRI KORUYUCU EBEVEYN MODELİNDE

Çocuğun her şeyine karışan, onu sürekli yönlendiren, koruyup kollayan, gözü sürekli çocuğun üzerinde olan, nitekim kendisini de unutan bir ebeveynin çocuğa kazandırabileceği fazla bir şey olmaz. Çünkü, tükenmenin yolu önce kendini

tüketmemektir, aşırı koruyucu ailelerde kendini tüketmişliğin en büyük sebebi yine koruma güdüsünü aşırıya kullanmaktan kaynaklıdır. Ebeveyn 'çocuğumla hakıyla ilgileniyorum, içim rahat' psikolojisine kapılabilir ancak çocukla olan etkilenme bizim düşüncelerimizden ziyade onların neler hissettiğidir.

Çocuğun kendisine has bir yaşam skalası yaratmasına müsaade etmeyen bir ailede çocuk kendisini hayatın merkezinde görece kadar egocu tutumları geliştirir ve bununla birlikte çocukta 'bağımlı kişilik' gelişir.

Bağımlı bir kişilik geliştiren

çocuğun hayatta kendine yeterliği söz konusu olamaz.

Yemeğini yemesini, elbiselerini giymesini vb. günlük ihtiyaçlarını çocuğun kendisinin gidermesine izin verilmeyen çocuk pasifleşir.

Çocuğun bağımlı olduğu kişilerin çocuğun hayatından çıktığı an çocuğun yaşayacağı travma büyük olacaktır.

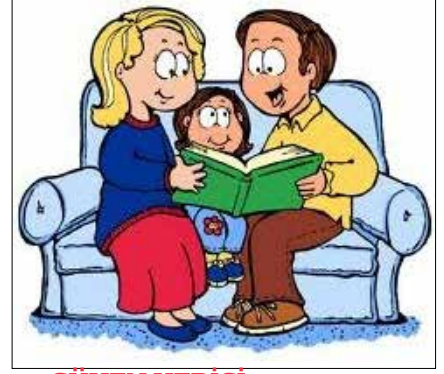
Ebeveyn olarak çocuklarımızı korumamız ve sınırlandırmamız gereken alanları doğru belirleyip, doğal yaşam alanı içerisinde öğrenebileceği bir alan yaratabilir iseek çocukta öğrenmeler ve yaşama uyum süreci daha hızlı ve kalıcı olur.

AŞIRI GEVŞEK EBEVEYN MODELİNDE

Engelli bir çocuğa sahip ebeveynler çocuğuna acıma duygusu ile hareket edip çocuğun akranları ve çevresine bakarak 'benim çocuğum öyle değil, hayatta bir tek biz varız kimse yok, bu yüzden çocuğumun mutlu olabilmesi için bir dedi-

ğini iki etmeyeceğim' duygusu durumuna bürünebilirler. Bu aynı zamanda çocuğun her durumuna karşı aşırı hoşgörülü tutum geliştirilmesine sebep olur. Bu durum neticesinde çocuk bağımsız bir kişilik ve yaşamsal öğrenme metodu geliştiremez. Çocuğun hangi isteklerinin olabileceğini hangisinin olamayacağını somut bir ifade ile kendisine söylenmesi ve ebeveyn olarak bu noktada çocukla olan ilişkimizde temel sınırların ne olduğunu çocuğa hissettirecek tutumlar sergileyebilirsek çocuğunda olumlu davranışlar sergilediği görülecektir.

GÜVEN VERİCİ, DESTEKLEYİCİ EBEVEYN MODELİNDE

Güven duygusu ve güven temel ilişkileri insanın hayatı boyunca karşılaştığı ve nitelik istediği duygusal bir ihtiyaçtır. İhtiyaçlar hiyerarşinin fizyolojik ihtiyaçlardan sonraki ikinci ve önemli basamağıdır. (Maslow) bir çocuğun bize güvenmemesi bizimle paylaşımsal iletişime geçmesi beklenemez, sosyal açıdan gerekli sosyaliteyi sergilemesi düşünülmez, korkularını arttırıp fobik duruma dönüşmesi kaçınılmaz ve anksiyete (kaygı) psikolojisine bürünmesi kadar doğal bir davranış sergilemesi beklenemez, beklenmeli. Çocukta güveni oluşturmada ilk basamak değerli olduğunu kendisine hissettirilmesi ile alakalıdır. Değerliliğin şımarıklığa dönüştürülmeden verilecek güven temelli bir değerlilik, çocukta kendisine has olanı paylaşma ve neticede sevgi odaklı bir sosyalleşme mevcudiyetine kavuşacaktır. Ebeveyn modelleri arasında en etkili ve temel modeldir.

Çocuğun doğal yaşam alanı içerisinde yani kendi ev ortamı ve yaşadığı çevre içerisinde yaşının gerekleri doğrultusunda ebeveynlerin doğru destekleri ve çocukta oluşturdukları güven duygusu ile çocuk sağlıklı öğrenmeler ve uygun davranışlar sergileyecektir.

Kaynak

- 1- Yavuzer, Haluk, Çocuk Psikolojisi, Remzi Kitapevi, İstanbul, 14. Basım, 1997
- 2- Yavuzer, Haluk, Çocuk Eğitimi El Kitabı, Remzi Kitapevi, İstanbul, 7 Basım, 1997
- 3- Yörükoğlu, Atalay, Çocuk Ruh Sağlığı, Özgür Yayınları, İstanbul, 1996

TUTARSIZ, ÖLÇÜSÜZ EBEVEYN MODELİNDE

Çocuğun sergilediği davranışlar karşısında ebeveynlerin söz konusu çocuğun davranışları karşısında kendi aralarındaki farklı yaklaşımları tatbik etmesi ve çocuğa karşı kullanılacak olan ödül ve ceza mekanizmalarındaki tutarsızlık durumudur. Çocuğun camı kırmasına yönelik olarak babanın sert tutumu annenin ise çocuğu kucaklayıp öpmesi yada beş kere camı kırmışsa bir kereye mahsus cezanın verilmesi veya verilecek cezanın şiddeti arasında farkların olması durumudur. Bu her üç durumda da çocukta nerede hangi durumda ne yapması

gerektiğini bilmemesine yol açacaktır. Dolayısıyla öğrenmenin gerçekleşebilmesi söz konusu olamaz. Aynı şey bizde de söz konusudur. Trafikte beş kere kırmızı ışıktan geçen bir sürücüye polis memurlarından birinin ceza verip diğerinin ceza vermemesi yada sadece bir kere vermesi yahut birinde az diğerinde çok miktarda para cezasının verilmesi sonucunda sürücü olması gereken ölçü ve yaklaşımın ne olması gerektiğini, kırmızı ışıktan tam olarak durması gerektiğini öğrenmiş olmaz. Ölçülü yaklaşımın vazgeçilmez bir tutum olarak benimsenmesi gerekir.

BİR KIR ÇİÇEĞİ HİKÂYESİ

TSK Ankara Özel Bakım Merkezinde kalan Emekli Deniz Astsubay Kızı Öğretmen Ayşe Yurdanur MÜFTÜOĞLU (A.Y.M.) ile Sosyal Çalışmacı Öznur GÜNİ(Ö.G.)'nin yaptığı söyleşiyi sizlerle paylaşıyoruz.

Öznur GÜNİ

Sosyal Çalışmacı
TSK Ankara Özel
Bakım Merkezi

Ö.G.: Yurdanur hanım bizimle görüşmeyi kabul ettiğiniz için teşekkür ederim kendinizi bize tanıtır mısınız?

A.Y.M.: Ben teşekkür ederim. Ben 1942 yılında İzmit'te doğdum. Babam deniz astsubayı idi ve 25 yıl Yavuz Harp gemisinde çalıştı. Bu büyük bir onur veriyor bana. Yavuz harp gemisi 1. Dünya Savaşı'na girmemize neden olan bir gemi olmasından dolayı büyük bir etkiye sahiptir benim üzerimde.

Ö.G.: Yavuz harp gemisi sizin için ne ifade ediyor?

A.Y.M.: Öncelikle babamı hatırlatıyor ancak çok muazzam bir gemi olarak hayalimde halen canlı olarak taşıyorum hatırasını. Ben Yavuz harp gemisini gezip, gören bir kişiyim. Bu gemi belki Osmanlı'yı savaşa soktu ancak o savaşın küllerinden bizim Cumhuriyetimiz doğdu.

Ö.G.: Biraz kendinizden bahsedermisiniz?

A.Y.M.: Babamın görevi nedeniyle İzmit'ten ortaokulu okuduğum Çanakkale'ye oradan da Ankara'ya geldik. Ankara'da Kız Enstitüsü' nünde eğitimime devam ettim. Hatta babam 1958 yılında Lalahan'daki deniz üssünde ilk görevlendirilen personellerden olduğu için bir yıl eğitimim için Lalahan'dan Ankara'ya gidip geldim. O dönemde kız Teknik Okulunu Resim bölümünü kazanmıştım. Bir hafta kadar yatılı kaldıktan sonra 18 yaşında yaşamı büyütülerek evlendirildim.

Ö.G.: Kendi isteğinizin dışında mı evlendirildiniz?

A.Y.M.: Aslında hayır. Ancak, o zaman-ki şartlarda bir kız çocuğu için belli bir

yaştan sonra evlenip yuva sahibi olması beklenirdi. Benim ailemde eğitimim için yeterli desteği sağladığını ve bir yuva kurma zamanım geldiğini düşünmüşlerdi. Eşim benim veteriner hekim olarak Lalahan Zooteknik Araştırma Enstitüsünde çalışıyordu. Bir yıl süre ile bende orada laborant olarak çalışmışım. Bu dönemde eşimle iş arkadaşlığımız vardı zaten. Eşimle şimdiki gibi sevgi arkadaşlık ya da arkadaşlığımız olmamıştı. Ben çocuktum zaten, okumak niyetindeydim. Evimiz ve eşimin görev yaptığı yer birbirine çok yakındı. Eşim beni okula gidip gelirken görmüş ve beğenmiş. Eşimle 50 yıl boyunca aynı yastığa baş koyduktan sonra 2010 yılında kaybettim. Bir kızım, bir oğlum ve dört torunum var.

Ö.G.: Meslek yaşamınızla ilgili olarak neler söyleyebilirsiniz?

A.Y.M.: Meslek hayatına atılmamda benim asla eğitimimden vazgeçmemiş

olmam büyük önem taşımaktadır. Eğitim hayatıma dışardan sınavlara girerek devam ettim. Sınavlara girdiğimden eşimin haberi bile yoktu. Ancak benim bu girişime karşı da çıkmadı. Sınavlara girdiğimde on altı yıllık bir ara bulunmaktaydı. Oğlum liseyi, kızım ilkokulu bitiriyordu o zamanlar. Sınava o dönem mezunlarıyla girip birincilikle kazandım. Zaten Enstitü mezunu olduğum için benim öğretmen olarak atanma hakkım bulunmaktaydı. Köy kursu sınavlarını kazanıp eğitimimi tamamladıktan sonra Lalahan Köy Kursu öğretmeni olarak çalışmaya başladım. Türkiye'de ilk defa konservatör eğitimini ben başlattım.

Ö.G.: Nereden aklınıza geldi böyle bir girişimde bulunmak?

A.Y.M.: Ben uzun bir ara verip tekrar eğitim hayatının içine döndükten sonra mezun olduğum okul ile hiç bağımlı koparmadım. Sürekli Ankara'ya gelip var olan programları takip ettim. Yürütülen çalışmalarını İsmet Paşa Kız Enstitüsündeki plan ve programlarla beraber yürütmeye çalıştım. Aynı zamanda okuma yazma kurslarını vermeye de devam ettim. Çoğunun okuma yazması yoktu. Hatta dikiş kursuna katılan birçok bayan modern ölçüm yöntemleri yerine karış hesabına dayalı olarak kıyafetlerini dikiyorlardı. Ben onlara kalıpla dikiş dikmeyi öğrettim. O dönemlerde kumaş bulmakta çok zordu. Onlara dikiş dikecek kumaş malzemesini bulmak için kullanmadıkları eski kıyafetlerini söktürüp, yıkatarak dikiş dikmeyi öğrettim. Halen onlarla görüşmeye devam ediyorum.

Ö.G.: O dönemlere ilişkin olarak paylaşabileceğiniz bir anınız var mı?

Babam

İlkokul 5'nci sınıf öğrencisiyim

20 yaşındayım

A.Y.M.: Olmaz mı? O dönemde köy kursu öğretmeni iken hanımlarla beraber durakta otobüs gelmesini bekliyordum. Saçlı sakallı yaşlı bir dede beni görünce koşarak yanıma geldi ve ellerime sarıldı. Bana "senin ve kocanın sayesinde bizim çocuklarımız ekmeğe yiyebiliyor" dedi. Eşimin çalıştığı kurum bizim çalışmalarımızı yürütmemiz için gerekli olan desteği hep sağlamıştır. İkimizin de çok meşreği geçmiştir.

Ö.G.: Başka neler aktarabilirsiniz meslek yaşamınızla ilgili olarak?

A.Y.M.: 26 yıldan daha fazla öğretmenlik yaptım. Özellikle son beş yılda işitme ve görme engelliler okulunda hizmet vererek geçirdim. Ben aslında halk eğitim müdürlüğüne bağlı olan köy kursu öğretmenliği eğitimi köy kursu öğretmeni olarak her şeyden bilgi sahibi olmanız gerekir. 1977-1985 yılları arasında Lalahan Köyünde çalıştım. Aynı zamanda köyde okuma- yazma eğitimleri verdim. Elli yaşından sonra Eskişehir Anadolu Üniversitesinden eğitim olarak mesleğimle ilgili yüksek eğitimimi tamamladım. 1983 yılında İstanbul Sarıyer Halk Eğitim Merkezinde rehber öğretmen sertifikası olarak iki yıl boyunca Elmadağ ve köylerindeki köy kurslarını denetleme görevini rehber öğretmen olarak yürüttüm. Her yıl Ankara'da çıkarılan yıllığın 1985 yılındaki basımında büyük katkıları oldu. Çizimlerin birçoğu benimdir. 1989-1990 yılları arasında Halk Eğitim Kursları kooperatifinin satışlarına katkı amaçlı olarak görev yaptım. 1991 yılında Hacı Bayram civarındaki Turgut Reis İlköğretim Okulunda "Dikiş Öğretmeni" olarak dikiş eğitimi kursu verdim. Yahya Özsoy İşitme Engelliler okulunda kurs öğretmenliğine başladım.

Ö.G.: Nasıl bir tecrübeydi sizin için?

A.Y.M.: Ben engellilerle ilgili özel eğitime ilişkin hiçbir eğitim görmedim. Ancak orada çalışmamın benim için bir lütuf olduğunu düşünüyorum. Size gerçekten ihtiyacı olan kişilerin, verdiğiniz karşılığında gözlerinde yaşadıkları mutluluğu görmek beni çok mutlu etmiştir. Çok emek verdim ancak mesleki anlamda en yüksek mutluluğu orada yaşadım. Yahya Özsoy İşitme ve Konuşma Engelliler Okulu görevimi 5 yıl sürdürdüm.

Onlarla birlikteyken engelleriniz ortadan kalkıyor. Sizde onlar gibi oluyorsunuz. Onlar gibi konuşup, beden dilini kullanarak konuşmayı öğrendim.

Ö.G.: Peki kurumumuza katılımınız nasıl gerçekleşti?

A.Y.M.: Aslında benim böyle bir yerde yaşamakla ilgili olarak hiçbir fikrim yoktu. Eşimi kaybettikten sonra iki yıl yalnız kaldım. Eşimle biz tek vücut değil yekvücutmuşuz. Her şeyi birlikte yapmaya o kadar çok alışmışım ki. Ben birçok şeyi eşim sevdiği için yapmışım, kendim için hiç bir şey yapmamışım, onu fark ettim. Kızım görevi nedeniyle

Ankara'dan İstanbul'a gidince bastığım yeri bilemedim. O kadar şaşkınlıkla değişik işlere girdim ki anlatamam. Çok eski bir aile dostumuz burada kalıyordu. Üç çocuğu olduğu halde neden burada kaldığına dair merakım beni burada onu ziyarete sürükledi. Onu ilk ziyarete geldiğimde kapıdan girdiğim anda bana burası o kadar güzel ve rahatlatıcı geldi ki. Burada görevli sosyal çalışmacılar o kadar yakın ilgi ve alaka gösterdiler ki. Bu kadar ilgi karşısında şaşırıp, kurumu tanıtıp, imkânlarını anlattılar. Hatta tanıdığımı yapacağım ziyareti bile unuttum diyebilirim. Babam asker olduğu için kalabileceğimi öğrenince, yapmam gereken işlemleri en kısa sürede tamamlayarak burada kalmaya başladım.

Ö.G.: Buradan yararlanan bir kişi olarak neler düşünüyorsunuz?

A.Y.M.: Ben asla yaşadıklarımın şikayetçi değilimdir. Ben, burada olmamın büyük bir lütuf olduğunu düşünüyorum. Yalnızca ben değil diğer kurumda kalan insanlar içinde burada olmak bir lütuf. Tabii belli bir yaşın üstünde insanlar olarak yaşanan bazı sıkıntılarda olmuyor değil, ancak ben bu sıkıntılarda yaşanması gereken sınavlar olarak görüyorum.

Ö.G.: Peki son olarak sizin bu yazıyı okuyanlar için hayata dair nasıl bir tavsiyede bulunmak istersiniz?

A.Y.M.: Kendilerinden başka bir insanın yaşantısının içine girebildikleri için biraz daha düşünmeleri gerektiğini, kendilerine bir lütuf olarak sunulan bu hayatı en güzel şekilde değerlendirip benim kadar ileriye gidip, geriye dönüp baktıklarında

mutluluğu her an yaşayabilmelerini tavsiye ediyorum.

Hayat o kadar güzel ki. Her sabah kalktığımızda aynada karşınızda olan kişiye bakarak kendinize teşekkür ederek kafanızda, gönlünüzde olan olumlu şeyler için teşekkür edin. Çünkü kapıyı açıp dışarı çıktığımız zaman kiminle, ne şekilde karşılaşacağınızı bilemezsiniz. Siz kendinizi yıkmazsanız, kimse sizi yıkamaz. Kendi kıymetlerini egoistliğe varmayan bir şekilde bilip, sahip olduklarıyla hayatlarını değerlendirsinler.

Ö.G.: İçten paylaşımlarınız için teşekkürler Yurdanur Hanım. Son olarak söyleyeceğiniz var mı?

A.Y.M.: Hayatımızın ikinci baharında bizlerin rahatlığını, bizlerden daha çok düşünerek bu nadide eseri; TSK Ankara Özel Bakım Merkezi'ni inşa ederek bizlerin istifade etmesini sağlayan TSK Elele Vakfı'na sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

KIZIMA

Gökyüzünde yıldızlar gibisin; güldüğünde, Yüreğimde sızısın; üzüldüğünde.

Rabbim nice seneler yaşatıp mutlu olduğun,

Sevdiklerinle sevginin en güzelini nasip etsin sana.

Hak dert nedir bildirmesin, sevgi ile bakan mavi gözlerine.

Mesafeler mesafeleri koysa da

Sen benim her zaman çok sevgili kızsın...

Psikolojik Rehabilitasyon Uygulamaları

Rehabilitasyon uzun, çoğu zaman zorlu geçen, hastaların her aşamada desteklenmesini gerektiren bir süreçtir. Hastaların tedaviye katılımları son derece önemlidir. Çünkü rehabilitasyon hastaya verilen bir hizmet değil, hastayla birlikte yapılan bir çalışmadır.

Ebru YILDIZ
Psikolog,
TSK Rehabilitasyon
ve Bakım Merkezi

Rehabilitasyon; hastalıkların ilaç, cerrahi, fiziksel yöntemler ve yardımcı cihazlarla kısmen veya tamamen giderilmesi ve hastanın fiziksel, psikolojik, sosyal ve ekonomik bakımdan bağımsızlığının sağlanmasına yönelik yapılan tüm çalışmalarını kapsamaktadır.

TSK Rehabilitasyon ve Bakım Merkezi'nde, çeşitli kazalar, silahlı çatışma, doğal afetler, fiziksel hastalıklar gibi nedenlerle fiziksel engelli olan hastalara rehabilitasyon programı uygulanmaktadır. Engelliliğe neden olan bu olaylar, kişilerin fiziksel bütünlüğünü bozucu etkisi olan travmatik yaşantılardır. Bu hasta gruplarında gerek travmatik bir olaya maruz kalma, gerekse engelliliğin yaşamın birçok alanına yönelik olumsuz etkileri sebebiyle bazı psikolojik bozukluklar da görülebilmektedir. Bu yüzden "Psikolojik Rehabilitasyon", uygulanan rehabilitasyon programının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır.

Travmatik bir olay sonrası fiziksel engelli olan hastalarda görülebilen psikolojik bozukluklar, duygudurum bozuklukları (*majör depresif bozukluk, distimik bozukluk*), travmayla ilişkili bozukluklar (travma sonrası stres bozukluğu, akut stres bozukluğu), anksiyete bozuklukları (yaygın anksiyete bozukluğu, fobik bozukluklar, panik bozukluk) ve kognitif bozukluklar olarak sıralanabilir.

Psikolojik rehabilitasyon kapsamında;

1-Hasta bireysel görüşme ve psikolojik testlerle değerlendirilmektedir.

2-Sorun tespit edilen hastaların sorun alanlarına göre uygun tedavi ve terapi yöntemleri belirlenmektedir. İlaç tedavisi gerektiği düşünülen

hastalar psikiyatri uzmanına yönlendirilerek değerlendirmesi sağlanmaktadır.

3-Tespit edilen sorun alanına yönelik olarak terapi planlaması yapılmakta ve hedefler belirlenmektedir.

4-Bu plan ve hedefler doğrultusunda terapi uygulaması yapılmaktadır.

5-Terapinin sonuçları değerlendirilmektedir.

Terapide hastaların merkezimizde tedavi süreleri de dikkate alındığında çoğunlukla çözüme yönelik kısa süreli, sorun odaklı ve destekleyici terapi teknikleri tercih edilmektedir. Çoğunlukla bilişsel-davranışçı terapiler, destekleyici terapiler, grup terapileri uygulanmakta, bunun yanı sıra nöropsikolojik test değerlendirmesi, akut dönem hastalarıyla birlikte refakatçilerine de rehabilitasyon süreci hakkında bilgilendirme, destek ve bu süreçte uyum konusunda görüşmeler, omurilik hasarına bağlı gelişen cinsel fonksiyon kayıplarına yönelik değerlendirme ve rehabilitasyon, rehabilitasyon sürecine uyum, tedavi sürecinde karşılaşılan zorluklar ve sorunlar, bunlarla baş etme yollarına yönelik olarak bireysel görüşmeler de yapılmaktadır.

TSK Rehabilitasyon ve Bakım Merkezi'nde verilen Psikolojik

Rehabilitasyonla ilgili, omurilik yaralanmalı bir vazife malülü ile yapılan görüşmeden alınan bir bölüm, merkezimizde verilen psikolojik rehabilitasyon hizmetlerini çok iyi özetleyecektir:

"Adım M. Altunbay.33 yaşındayım. 2004 yılında Kıbrıs'ta vatani görevimi yaparken görev sırasında geçirdiğim bir trafik kazası sonucu tekerlekli sandalyeye bağımlı kaldım. Gençliğimin en aktif döneminde fiziksel engelli oluşum, birçok psikolojik problemi de beraberinde getirmişti. Zaman içinde psikoloğumla yaptığım görüşmelerle yeniden bir özgüven kazanmıştım. Görüşmelerin hayatıma en önemli yansımalarından biri kayıplarımı ve ihtiraslarımı bir kenara bırakarak, sahip olduğum değerlerle mutlu olmayı öğrenebilirdim. Yeni yaşamımda artık yeni hayallerim ve hedeflerim vardı. Bunlara ulaşmak için yeni bir mücadele azmi de kazanmıştım.

Bu yeni hayatıma fedakar bir eş, dünya tatlısı bir çocuk da katıldı. Telkin ve tavsiyeleriyle bana yol gösteren psikolog demeyeceğim, yaşam mimarım Sayın Ebru YILDIZ hanıma ve bu tesisi bizlere hediye eden TSK Elele Vakfı ile bağışçlarına sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

01 Ağustos 2015'te operasyon sırasında yaralanan iç güvenlik yaralı

A. Karaaslan'la yapılan görüşmeden de bir bölüm sunulmuştur:

T- Tedaviniz boyunca aldığınız psikolojik rehabilitasyonla ilgili neler söyleyebilirsiniz? Yaşamınızda ne gibi yansımaları oldu?

H- Buraya geldiğim dönemde hastalığım, tedavisinin ne kadar zaman alacağı, ne tür aşamalardan geçeceğim, korku ve kaygılarımla nasıl baş edebileceğimle ilgili fazla bir bilgim yoktu. Psikologla yaptığım görüşmelerde hem rehabilitasyon süreciyle ilgili bilgi sahibi oldum, hem de korku ve kaygılarımın nasıl üstesinden geleceğimle ilgili çalıştık. Artık hiçbir şey yapamayacağımı düşünüyordum. Oysa şimdi biliyorum ki içinde bulunulan her durumda ve koşulda yapılabilecek bir şeyler mutlaka ki var. Hedeflerime ulaşabilmek için çabalamam gerekiyor. Çabalarsam, uğraş verirsem bu hedeflerin çoğuna ulaşabilirim. Buna gönülden inanıyorum. Yol göstericiliği konusunda psikoloğuma teşekkür ediyorum."

Rehabilitasyon uzun, çoğu zaman zorlu geçen, hastaların her aşamada desteklenmesini gerektiren bir süreçtir. Hastaların tedaviye katılımları son derece önemlidir. Çünkü rehabilitasyon hastaya verilen bir hizmet değil, hastayla birlikte yapılan bir çalışmadır. Tedaviye katılımı engelleyen psikolojik sorunların en aza indirgenmesi hastanın rehabilitasyon sürecine katılımını da artıracaktır. Psikolojik rehabilitasyon sürecinde amaç kişilerin fiziksel hastalıklarına eşlik eden psikolojik sorunlarına etkin bir şekilde müdahale ederek sorunun etkisini azaltmak veya ortadan kaldırmak, stresle baş etme güçlerini artırmak, yaşam kalitelerini yükseltmek ve fizik tedaviye uyumlarını ve katılımlarını artırmaktır.

Bu amaçlara ulaşmak için kullanılan birçok yöntem ve teknikler mevcuttur. Hastanın sorununun niteliği ve hastanın bazı kişisel özelliklerine bağlı olarak hangi yöntem ve tekniklerin kullanılacağına karar verilmektedir. Sıklıkla kullanılan yöntemler şu şekilde sıralanabilir:

Grup Terapileri: Aynı türden sorun yaşayan hastalardan 6- 8 kişilik gruplar oluşturularak, hastaların sorunlarını grupta paylaşmaları, o sorunu başkalarının da yaşadığını anlamaları ve bu sorunlara yönelik çözüm yolları hep birlikte bulunmaktadır.

Maruz Bırakma ve Sistemik Duyarsızlaştırma: Özellikle travma sonrası stres bozukluğu yaşayanlara 8-10 seans uygulanmakta ve hasta her seansta, yaşadığı travmatik olaya hayalleme tekniği ile maruz bırakılarak olayı yeniden yaşantılması, stres semptomlarının azalması ve sistematik bir şekilde duyarsızlaşması

Bilişsel Davranışçı Terapiler (BDT): İnsanlar için duygu- düşünce ve davranış birbiriyle ilişkili 3 kavramdır. Düşüncelerimizin içeriğine göre duygu ve davranışlarımız şekillenir. BDT'de hastayla birlikte, hastanın olumsuz otomatik düşünceleri belirlenerek, bunların yerine olumlu içerikli alternatif olumlu düşünceler geliştirilerek terapi seansı içinde bunların yer değiştirmesine yönelik çalışmalar yapılır. Hastadaki davranışsal değişimler takip edilir. Örneğin "Kalabalık bir ortama girdiğimde

herkes bana acıyarak bakar." şeklindeki olumsuz otomatik bir düşüncesi olan ve bu yüzden bu tür ortamlara girmeyi tercih etmeyen bir hastayla terapi sürecinde bu düşünceyle alternatif olarak "Düşündüğüm kadar dikkat çekmem ve herkes bana acıyarak bakmaz." gibi bir düşüncenin yer değiştirmesi sağlanır. Birtakım davranışçı ödevlerle bu düşünce pekiştirilir. Sosyal ortamlara girmesi ve bu ortamı gözlemleyip bunları kayıt formuna kayıt etmesi istenir. Bu kayıtlar terapinin ilerleyen süreçlerinde birlikte değerlendirilir. Hasta sosyal ortamlara katıldıkça alternatif düşüncesinin doğruluğunu fark etmeye başlar.

Relaksasyon (Gevşeme)

Egzersizleri: Daha çok anksiyete (kaygı) bozukluklarında kullanılan bir yöntemdir. Örneğin düşünme kaygısı yaşayan bir hastayla önce imajinasyon (hayalleme) yoluyla relaksasyon sağlanır. Hasta zihinsel olarak bu kaygıyı yendikten sonra, kademeli bir şekilde gerçek yaşamında hastaya refakat edilerek kaygının üzerine gitmesi ve bu kaygısı yenmesi hedeflenir.

TSK Elele Vakfı'nın inşa ederek Türk Silahlı Kuvvetleri'ne devrettiği TSK Rehabilitasyon ve Bakım Merkezi'nde iç güvenlik yaralılarına, malul gazilere ve diğer hastalara verilen psikolojik desteğin amacı, yaralanma sonrası yaşamı yeniden düzenlemek, kişiyi sorunlarıyla baş etme konusunda desteklemek, bir yandan fizik tedavi süreci devam ederken, diğer yandan da eş, anne, baba, çalışan, üreten bir insan olma gibi rolleri de devam ettirebilmelerinde yol göstermek, topluma yeniden katılımlarını sağlamada rehberlik etmektir.

Mehmet ALTUNBAY ve Eşi Psk. E.YILDIZ ve Sos.Hiz.Uz. N.GÜNEY ile birlikte. (Ankara, 27 Aralık 2013)

"TSK Elele Vakfı'nı Daha da Güçlü Hale Getirmeliyiz"

TSK ELELE Vakfı bağışçılarından Ressam Nesrin Suna GÜMÜŞSUYU Hanımefendi "Gazi Mehmetçiklerimize hizmet verilmesini sağlayan TSK ELELE Vakfı'nın daha güçlü olarak, çok daha çeşitli alanlarda faydalı çalışmalar yapabilmesine imkân tanımak için halkımızın bağışlarını bu güzel çalışmaları ve çalışanları cesaretlendirecek derecede arttıracığını bekliyor ve umut ediyorum" dedi.

***Bize kendinizden bahsedermisiniz?**

- 1946 Ankara doğumluyum. Etlük- Ayvalı mevkiinde bir bağ evinde 18 yaşına kadar yaşadım. Ulus Orta Okulu ve Atatürk Kız Enstitüsü Resim Bölümünden mezun oldum. 1965 yılında eşim Prof. Dr. İbrahim GÜMÜŞSUYU ile evlendim. Eşimin Tarım Bakanlığındaki görevinden sonra sırasıyla, Konya Selçuk Üniversitesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi ve son olarak da Mersin Üniversitelerinde bulunduk. Emekli olduktan sonra ise, eşimin memleketi olan Safranbolu'ya yerleştik. İlk Resim sergimi Sivas'ta açtıktan sonra sırasıyla, Mersin, Ankara, Malatya ve Safranbolu'da 15 kişisel ve 6 karma sergi açtım. Son olarak kendimle ilgili, canım torunum Rana Şimal GÜMÜŞSUYU'nu çok sevdiğimi, onun üstün başarılarını beklediğimi ve dilediğimi ifade etmek istiyorum.

***TSK ELELE Vakfı'na nasıl ulaştınız ve bağış yapmaya karar verdiniz?**

- Sorunuzu cevaplamaya başlarken, öncelikle Türkiye'miz ve Gazilerimiz için çok önemli olan bu kıymetli Vakfın kuruluşuna sebep olan 1995 yılında TSK'nın başlatmış olduğu, bir tek ferdinden ve unsurundan bile vazgeçemeyeceğimiz büyük milletimizin birlik ve beraberliğini tesis etmek için yapılan, 'Çelik Harekâtı'nın ve bu harekât esnasında cereyan eden olayları, şehitlerimizi ve gazilerimizin haberlerinin yaklaşık üç gün boyunca, belki de kendi alanında rekor kırarak TRT'de çok değerli Mehpere ÇELİK Hanımefendi ve arkadaşlarının sunumuyla duyulanarak, uykusuz izleyerek yaşadığımız o hassas dönemi sanırım hatırlamadan geçmek olmayacaktır. Bu nazik dönemin akabinde çok da yerinde olarak başlatılan yardım

kampanyasına katıldığımızda da, sanıyorum ki ilk defa Vakfımızla tanışmış ve ona ulaşmış olduk.

***Sizin yaptığınız bağışlardan faydalanan kişileri görünce neler hissediyorsunuz?**

- İlk kez, TSK ELELE Vakfı Tüzel Kişiliği ve sayın vakıf yöneticilerimiz, saygıdeğer vakıf çalışanlarımız ile beraber Ankara'da Gazeteciler Cemiyeti'nde açılan sergideresim ve yöresel kıyafetli folklorik bebeklerimizle yer alma şerefine kavuştum. Vakfa bağış amaçlı gerçekleştirilen bu sergi esnasında, kendilerine Türk Milletinin bir nebze olsun vefa borcunu ödeyebilmesi için, ortaya çıkacak bu bağıştan faydalanan kıymetli gazilerimizin de hazır bulunması, o kahramanlarla sohbet edebilmek onuru, bana bu konuda kendi çabalarımı daha da artırmak ve çevremde sevdiğilerimi de bu bağışlara yönlendirmek için önemli bir teşvik oldu.

***TSK ELELE Vakfına bağış yap-**

mak isteyenlere neler söylemek istersiniz?

- Gazilerimize hem manen hem de madden çok büyük borcumuz var. Bağışlar, aslında bunun bana göre mutlaka olması gereken ama manevi olan borcumuza göre daha geride, ikinci derecede kalanıdır. Yalnızca bağış yapmak değil, en az onun kadar önemli olan o saygıdeğer vatan evlatlarına kendilerini hiçbir zaman unutmayacağımızı, her zaman şükranla ve sevgiyle hatırlayacağımızı ve anacağımızı bizzat göstermenin çok önemli olduğunu düşünüyorum. Herkesin gazilerimize yapabileceği mutlaka bir şeyler vardır. Bu büyük millet, büyük ve kadim tarihine yakışır biçimde geleceğe doğru Dünyamızın

bu çok sıkıntılı sürecinde, güvenle yoluna devam edebilmek istiyorsa şehitlerini ve gazilerini unutmak gibi bir lüksü olabileceğini sanmıyorum.

- Başta bağışlardan gelen katkılarla Dünya'nın sayılı Rehabilitasyon merkezlerinden birisini kurarak asker, polis ve korucu olmak üzere bütün gazi Mehmetçiklerimize hizmet verilmesini sağlayan TSK ELELE Vakfı'nın daha güçlü olarak, çok daha çeşitli alanlarda faydalı çalışmalar yapabilmesine imkân tanımak için halkımızın bağışlarını bu güzel çalışmalarını ve çalışanları cesaretlendirecek derecede arttıracığını bekliyorum ve umut ediyorum.

Sayın Suna GÜMÜŞSUYU 21. Nisan 2016 tarihindeki Kuruluş Yıldönümü etkinlikleri çerçevesinde TSK Rehabilitasyon ve Bakım Merkezi'nde kendi yaptığı "Yağlı Boya Resimler ve Tarihte Türk Kıyafetli El Yapımı Bebekler" isimli sergisini açmıştır.

Serginin açılışını Gazilerimiz ile beraber yapan sanatçımız tüm gelirini de Vakfa bağışlamıştır.

Etkinliklerde konuşma da yapan Suna GÜMÜŞSUYU göz yaşlarını tutamamıştır.

Kendisine bu örnek davranışı ve tutumu için teşekkürlerimizi sunuyoruz.

GAZİLERİMİZ

1989 yılında Afyonkarahisar'ın Bolvadin ilçesinde dünyaya gelen Veysel GÖZÜBOL, "İnsanız, elbet bir gün öleceğiz. Ama asıl gayemiz yaşamayı öğrenmek olmalı. Sevilen insan iyi olur ve hepimiz iyi şeylere hasretiz. Birbirimizi sevmeye devam edelim." şeklinde konuşan "Tedavi sürecinde desteklerini hiç eksik etmeyen, beni hiç yalnız bırakmayan; başta ailem olmak üzere, görev yaptığım birliğimdeki arkadaşlarıma, komutanlarıma, TSK ELELE Vakfı Genel Müdürlüğüne ve TSK Rehabilitasyon ve Bakım Merkezi'nin gazilerin ikinci evi olarak görmemizi sağlayan tüm personeline büyük destekleri için çok teşekkür ederim." dedi.

Nisa DURAK
Psikolog,
TSK Rehabilitasyon
ve Bakım Merkezi

Veysel GÖZÜBOL kimdir? Kendinizi tanıtabilir misiniz?

1989 yılında Afyonkarahisar'ın Bolvadin ilçesinde dünyaya geldim. İlk ve ortaokul öğrenimimi Çifteler Sakarya İlköğretim Okulunda, liseyi ise Şehit Osman Genç Teknik ve Endüstri Meslek Lisesinde okudum. 14 Aralık 2009'da evlendim. Biri 40 günlük, diğeri 20 aylık iki oğlum var.

23 Şubat 2010'da askere gittim. Askerlik yaptığım süreçte bu görevi ömür boyu yapmak istediğimi fark ettim ve uzman çavuş olarak devam etmeye karar verdim. 5 Kasım 2012'de Şemdinli Hakkari'de 34. Hudut Tugay Komutanlığı İstihkam Savaş Bölüğünde Mayın - EYP (el yapımı patlayıcılar) Tespit İmha Timinde göreve başladım.

Bizlere nasıl yaralandığınızı anlatabilir misiniz?

Olay anını hatırlamıyorum. Ancak görevimiz gereği her gün Şemdinli-Yüksekova bölgesi arasında mayın araması yapıyorduk. Arkadaşlarıma anlattıklarına göre bölgede EYP düzeneği olduğuna dair bir ihbar üzerine yine aynı bölgede 20 Ekim 2015 tarihinde göreve çıkmıştık. Şemdinli Şapatan Mahallesi'nde arama yaparken terör örgütü mensuplarınınca uzaktan kumandalı EYP düzeneği ile patlama gerçekleştirilmişti. Patlama anını ve sonrasında hiç hatırlamıyorum.

Tedavi süreciniz ile ilgili bilgi verebilir misiniz?

Bana anlatılanlara göre ilk müdahale Şemdinli Devlet Hastanesinde

yaşanmış. Oradan Van Yüzcüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesine ve ardından Van Özel İstanbul Hastanesine nakil edilmişim. İki gün boyunca çeşitli ameliyatlara geçirmişim. Daha sonra Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisi (GATA) Anestezi Yoğun

Bakıma yatışım gerçekleştirilmiş. Anestezi Yoğun Bakımda 3.günümünden itibaren kendime gelmeye ve hatırlamaya başladım. Yaklaşık 2 hafta Anestezi Yoğun Bakımda kaldım. Daha sonra GATA Yanık Tedavi Merkezi Yoğun Bakımda 1 ay yatış

V.GÖZÜBOL Doğum Gününde Ailesiyle Birlikte - 10 Şubat 2016

Görme Engelli Gazilerimizin Ziyareti 29 Ocak 2016

yaptım.

Bu süreçte tedavilerim devam ediyordu. Olay sırasında göz kapaklarım yanmıştı, bundan dolayı gözlerimden ameliyat oldum. Sağ gözümde görme kaybı mevcut, sol gözümde kornea nakli yapıldı. 5 Ocak 2016'da TSK Rehabilitasyon ve Bakım Merkezi Akut Bakım Kliniğine sevk edildim.

Enfeksiyondan dolayı yaklaşık bir ay boyunca izole odada kaldım. Henüz oturma pozisyonum yoktu. Gövde dengemi sağlayamıyordum, bu nedenle sürekli yatar pozisyonda zaman geçirmeye çalışıyordum. İzole odada olduğumdan dolayı tedavilerimi odamda aldım. Her gün fizyoterapistimin eşliğinde fizik tedavi çalışmaları yaptım. Yara bakımı tedavim yine odamda yatak içinde hemşireler tarafından yapıldı. Bunun dışında düzenli olarak klinik psikoloğu ile görüşmelerim oldu.

Benim için zorlu olan bu süreç yakınlarım, ziyaretime gelenler ve sağlık personelleri sayesinde çok büyük sıkıntılar yaşamadan atlattım diyebilirim. Gösterilen ilgi beni fazlasıyla memnun etti. Zamanla enfeksiyonu atlattım, enfeksiyonu atlatınca izole olmaktan kurtuldum.

Fizik tedavi çalışmaları sonucunda oturma dengemi kazanmaya başladım. Oturma dengemi sağlamaya başladıktan sonra tekerlekli sandalyeye geçiş yaptım. Nörolojik tedavi salonuna tekerlekli sandalye ile gitmeye başladım. Fizik tedavi çalışmalarımı artık nörolojik salonda çeşitli aletleri kullanarak gerçekleştiriyorum. İçinde bulunduğum sağlık durumundan dolayı şu an için sadece nörolojik tedavi salonundan faydalanabiliyorum. Yaklaşık 1 haftadır tedavi salonuna tekerlekli sandalye ile gidip geliyorum. Umarım en kısa zamanda diğer tedavi ünitelerine gidebilecek seviyeye ulaşabilirim.

Bu süreçte sizi etkileyen olayları bizlerle paylaşabilir misiniz?

Burada benim için anlamı büyük anılar yaşadım. Fakat iki tanesi var ki sanırım hafızamı kaybetmediğim sürece o günleri unutmam imkansız. İlk klinik psikoloğunun öncülüğünde gerçekleştirilmiş olan buluşmaydı. Klinik psikoloğum beni görme engelli gazilerle buluşturdu. Gazi arkadaşlarım olaylarını, olay sonrası verdikleri mücadeleleri, şu an hayatlarına nasıl devam ettiklerini tek tek anlattılar. O gün orada hiçbirimiz birbirimizin

yüzlerini, mimik ve jestlerini, bedenlerini görmüyorduk belki ama birbirimizin ruhlarını çok iyi gördük. Şu an için sol gözümün görüp görmeyeceği net değil. Fakat ben bu durumun olumsuz olması halinde bile hayatın nasıl devam ettiğini o görüşmede gazi arkadaşlarımla canlı olarak yaşadım. Açıkça ifade etmem gerekirse böyle bir buluşmadan önce beni anladığına inandığım kimse yoktu. Kimse, kimsenin acısından anlamıyor diye düşünüyordum. İlk defa o buluşmadan sonra birilerinin ruhuma dokunduğunu hissettim. Bu buluşma bana, insanın acısını zamanla nasıl ehlileştirdiğini, ona rağmen gülümsemeyi ve yoluna kaldığı yerden devam etmeyi öğretti. Böyle bir aydınlanma yaşamama yardımcı olan psikoloğuma teşekkür ederim.

İkincisi ise doğum günümde yapılan kutlamaydı. 10 Şubat doğum günümüdü. Eşim, çocuklarım ve ailem geldi. Küçük oğlum henüz 40 günlük, dolayısıyla onu hiç görmedim. Seslerini duydum, onlara dokundum. O anki hislerim kelimelerle ifade edilebilecek duygular değil, tariflemek inanın imkansız. Benim için gün daha fazla anlamlı olamaz diye düşünüyordum ki Akut Bakım Kliniği personelinin sürpriz bir şekilde doğum günümü kutlayarak odaya girdiklerini duydum. 27 yaşındayım hayatımda ilk defa böyle bir şey yaşıyorum. O gün tam 3 defa doğum günü pastası kestim. Sevilmek, sevildiğini hissetmek gerçekten çok güzel.

Son olarak ne söylemek istersiniz?

Aslında şimdi ne desem içinde bulunduğum durumu ve yaşadığım duyguları anlatmakta eksik kalacak. Ama yine de bir şeyler söylemek istiyorum. Öncelikle bu süreçte yanımda olan, beni yalnız bırakmayan, desteklerini eksik etmeyen başta ailem, silah arkadaşlarım, komutanlarım ve en önemlisi tedavi imkanı bulduğum bu tesisi inşa eden TSK Elele Vakfı'na çok teşekkür ederim. Yaşadığım hain saldırıda sağ gözümü kaybedtim, belki sol gözümü de kaybedeceğim. Ama tüm samimiyetimle ifade etmek isterim ki deseler ki 'Veysel gel sana ihtiyacımız var' düşünmeden yine giderim.

İnsanız, elbet bir gün öleceğiz. Ama asıl gayemiz yaşamayı öğrenmek olmalı. Sevilen insan iyi olur ve hepimiz iyi şeylere hasretiz. Birbirimizi sevmeye devam edelim.

Görme Engelli Gazimiz Hüseyin ÖZLÜK'ün Ziyareti - 29 Ocak 2016

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

'Pabucu Dama Atılmak' Deyimi Nasıl Ortaya Çıkıyor?

Osmanlı döneminde bir esnaf teşkilatı olan Ahilik geleneğinde her meslek teşekkülü kendi içerisindeki meslek dalını denetler, kanunları, yöntemleri belirler ve esnafı denetlerdi. Esnaf ile kethüda arasında yiğitbaşı denilen bilirkişi konumunda bir esnaf temsilcisi bulunur, sanatında hile yapan olursa, yiğit başı tarafından tespit edilerek kethüdaya bildiri ve gerekli işlemler yapılırdı.

Herkesin mesleki ahlak ilkeleri ile çalıştığı o dönemde hile nadiren görünen bir olaydı. Fakat her türlü şikayetlere açık bir meslek grubu olan ayakkabı sektöründe eskiden ayakkabıların üretim hatası mı yoksa imalat hatası mı sık sık tartışılan bir konuydu. Bu tür tartışmalarda sık sık kethüda çarıkçılar yiğitbaşını çağırıp tahkikat yaptırırdı. Eğer bir imalat hilesi var ise usta çağırılır, esnafın ileri gelenleri, yiğit başı ve diğer meslek temsilcileri huzurunda kethüda tarafından uyarılır, sattığı ürünün parası alıcıya geri verilirdi. Şikayet konusu olan ayakkabı ise bir daha kulla-

nılmamak üzere dama atılırdı.

Ayakkabının dama atılması bir esnaf için en büyük utanç sebebiydi. Dama atılan ayakkabı ustasının mesleki itibarı yok olur, müşterisi azılırdı. Bu uygulama tüm esnaf grupları için bir genelleme olup birisi hakkında 'pabucu dama atıldı' denilince o kişinin artık o meslekten para kazanması zor bir hale gelirdi. Ayrıca bu geleneğin Ahi Evran'dan kalma olduğu, daha o zamanlarda hatalı ürün satan esnafın Ahi şeyhi tarafından meclisten çıkarılıp pabucunun dama atıldığı ve evine yalın ayak gönderildiği de rivayet edilir.

Esnaflar için utanç verici bir durum olan ve gündelik hayatımızda sürekli kullandığımız 'pabucunu dama atılmak' deyimini böyle ortaya çıkmıştır.

KAYNAKÇA

Çizmeciler, Osman, Ünlü Deyimler ve Öyküleri, Kastaş Yay: İstanbul 2002 s.7,8

Pala, İskender, İki Dirhem Bir Çekirdek, Kapı Yay: İstanbul 2015 s.1,2,3

ÇİZMEYİ AŞMAK

Söyleyişte daha ziyade "Çizmeyi aşma!", yahut "Çizmeden yukarı çıkma!" biçiminde emir kipiyle ve boyundan büyük bir işe girişildiğini ima eder mahiyette kullanılan bu deyim hikâyesi şöyledir:

Milad-ı İsa'dan üç asır evvel Efes'te Apella(Apel) isimli bir ressam yaşarmış. Büyük İskender'in resimlerini yapmakla şöhret bulan Apel'in en büyük özelliği yaptığı resimleri halka açması ve gizlendiği bir perdenin arkasından onların tenkitlerini dinleyip hoş gidecek yeni resimler için fikir geliştirmesi imiş.

Günlerden birinde bir kunduracı Apel'in resimlerinden birini tepeden tırnağa süzüp tenkide başlamış. Önce resimdeki çizmeler üzerinde görüşlerini bildirip, kunduracılık sanatı bakımından tenkitlerini sıralamış. Apel bunları dinleyip gerekli notları almış. Ancak bir müddet sonra adam resmin üst kısımlarını da eleştirmeye ve hatta teknik yönden, sanat açısından, renklerin kontrastı ve gölgelemin derecesi üzerine de ileri geri konuşmaya başlayınca Apel perdenin arkasından bağırarak:

- Efendi, haddini bil; çizmeden yukarı çıkma!

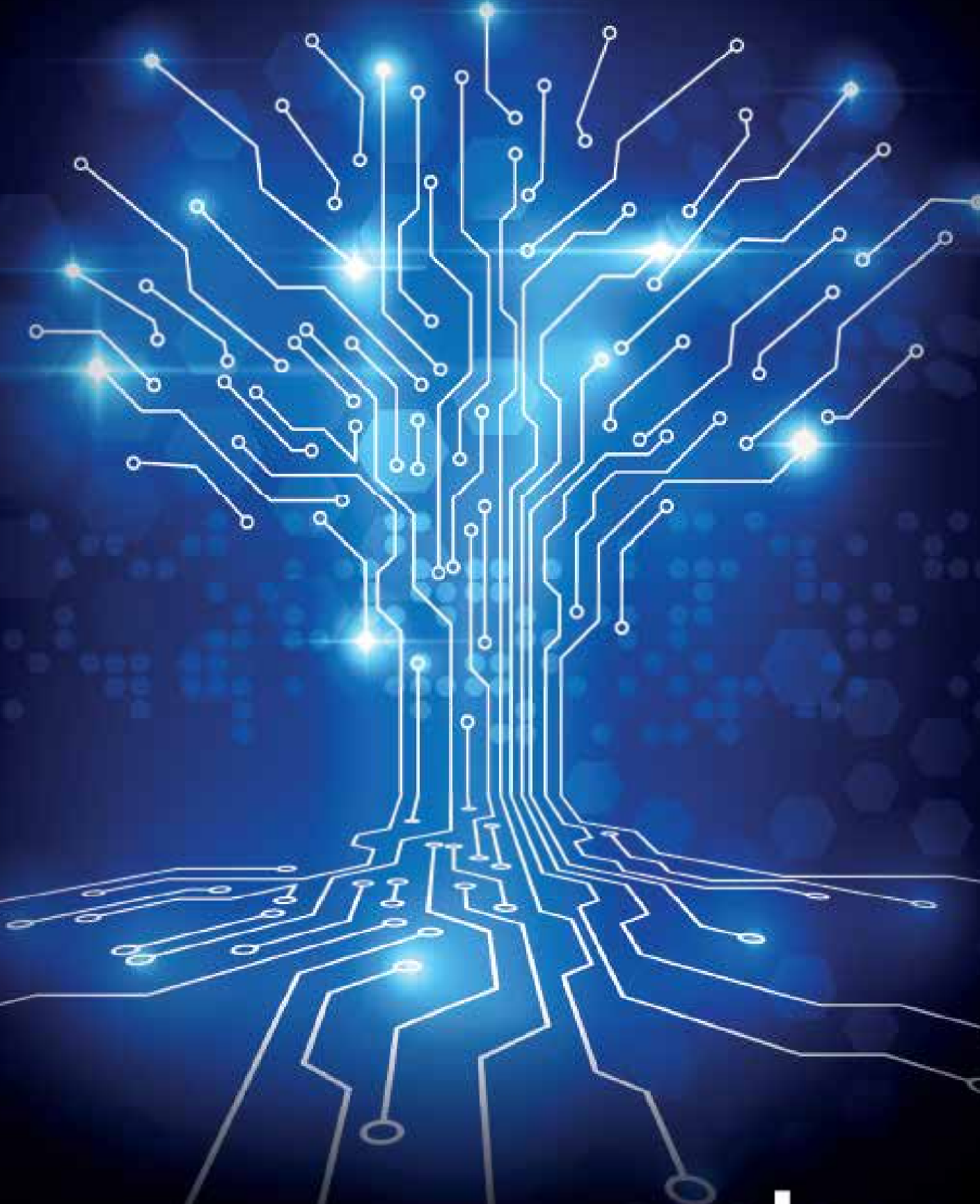
*"Vatan ve Millet için
herşeyini feda eden
harp malulleri canlı birer abidedir.
Onlar için ne yapılırsa azdır. "*

H. Mustafa

Gücümüz Geçmişimizde Saklı

Başarıya Adanmış 40 Yıl

ASELSAN A.Ş. Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı'nın bir kuruluşudur.

aselsan

www.aselsan.com.tr

TSK Elele Vakfı'na Bağış Yöntemleri

T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş.
ANKARA BAŞKENT ŞUBESİ
(TL) TR250001001683390259905189

HALK BANKASI
ANKARA / K. ESAT ŞB.
(TL) TR290001200921600016000013

ING BANK
ANKARA / CEBECİ ŞB.
(TL) TR320009900505050500100006

TÜRKİYE İŞ BANKASI A.Ş.
ANKARA ŞB.
(TL) TR550006400000142006000000
ALMANYA / FRANKFURT ŞB.
(EURO) DE74502306000044000008

TÜRKİYE VAKIFLAR T.A.O.
ANKARA / KOLEJ ŞB.
(TL) R150001500158007288774545

TÜRKİYE GARANTİ BANKASI
ANKARA / ANAFARTALAR ŞB.
(TL) TR280006200071100006299431

TÜRKİYE EKONOMİ BANKASI
ANKARA / MEŞRUTİYET CAD. ŞB.
(TL) TR770003200010500000030796

AKBANK
ANKARA / K. ESAT ŞB.
(TL) TR490004600101888000066182

YAPI VE KREDİ A.Ş.
ANKARA / ÖZEL BANKACILIK ŞB.
(TL) TR470006701000000001000001

Vakfın, gelir kaynağını halkımızın yaptığı gönüllü menkul ve gayrimenkul bağışlar oluşturmaktadır. Devlet desteği veya yasa ile belirlenmiş herhangi bir gelir kaynağı bulunmamaktadır.

Bankalar Aracılığı İle Bağış

Hiçbir kişi ya da kuruluşu Vakıf adına makbuzla bağış toplama konusunda yetkilendirmeyen TSK ELELE Vakfı vatandaşlarımızın yaptıkları nakit bağışları Genel Müdürlüğümüzde makbuz karşılığı ve bankacılık aracılığı ile kabul edilmektedir.

TSK ELELE Vakfının anlaşmalı olduğu banka şubelerinden yapılan nakit bağışlarda havale ve EFT ücreti alınmamaktadır.

Online Bağış

TSK ELELE Vakfı'nın internet sayfası www.elele.org.tr üzerinden kredi kartı ile online bağış yapılabilir.

Menkul bağış işlemlerinde dikkat edilmesi gerekenler: TSK ELELE Vakfına bağışta bulunan değerli bağışçılarımız Online bağışlarınızda ve banka aracılığı ile yaptığınız bağışlarda İsim, soysim, T.C. Kimlik Numarası, Adres ve Telefon numarası kontrol edilmelidir.

Çelenk Bağışı

Ankara ili içerisindeki çelenk bağışı için Çelenkte yer alması gereken ismin Vakıf ile koordine edilmesi gerekmektedir.

Gayrimenkul Bağışı

Gayrimenkul bağışlarında, mevzuat gereğince Tapu Sicilinden ve Vasiyetname ile olmak üzere iki bağış usulü bulunmaktadır.

1. Tapu Sicilinden Yapılan Bağış

Tapu Sicil Müdürlüklerinde yapılan bu çeşit bağışlarda iki çeşit uygulama mevcuttur.

Şartsız Bağış: Bağışçı ve Vakıf yetkilileri sbirlikte ilgili Tapu Sicil Müdürlüğüne giderler ve taşınmazın tapusu Vakıf üzerine intikal ettirilir. İşlemler satış işlemine benzer, ancak vakfın vergi muafiyeti nedeniyle vergi ve harç ödenmez.

Bu tür bağışlarda bağışçının gayrimenkul üzerinde hiçbir hakkı kalmaz, gayri menkul vakfın mülkiyetine geçer.

İntifa Hakkı Bağış: Bağışçı, bahse konu gayrimenkulün tapusunu devreder, ancak tapuya konulan kayıtlı intifa (kullanma) hakkı kendisine kalır. Bağışçının vefatına kadar gayrimenkul bağışçıya aittir. İsteddiği gibi tasarruf eder. Kendisi oturur veya kiraya verebilir. Ancak satamaz, devreder ve yapının esasına yönelik değişiklikler yapamaz.

2. Vasiyetname ile Yapılan Bağış

Noter aracılığıyla vasiyetname tanzim etmek suretiyle yapılan bağıştır. Bağışçı Noterden isterse açık, isterse gizli vasiyetname tanzim ederek bağışlayacağı mallarını kime ne şartlarda bağışlayacağını belirtir.

Bağış yapan şahıs isterse vakfa bilgi verir veya vasiyetnamesinden bir suret gönderir. Şahıs vefat ettikten sonra vakıf tarafından vasiyetname ile beraber, ilgili Asliye Hukuk Mahkemesine müracaat edilir. Yetkili mahkeme, vasiyetin içeriği doğrultusunda, karar verir. Mahkeme kararına istinaden vakıf tarafından gerekli işlemler yürütülür.

ÇENGEL BULMACA

11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														
25														
26														
27														
28														
29														
30														
31														
32														
33														
34														
35														
36														
37														
38														
39														
40														
41														
42														
43														
44														
45														
46														
47														
48														
49														
50														
51														
52														
53														
54														
55														
56														
57														
58														
59														
60														
61														
62														
63														
64														
65														
66														
67														
68														
69														
70														
71														
72														
73														
74														
75														
76														
77														
78														
79														
80														
81														
82														
83														
84														
85														
86														
87														
88														
89														
90														
91														
92														
93														
94														
95														
96														
97														
98														
99														
100														

TSK Yararına Faaliyet Gösteren Vakıflar

TSK ELELE Vakfı
www.elele.org.tr
Tel : 0 312 481 99 34

TSK Güçlendirme Vakfı
www.tskgv.org.tr
Tel : 0312 448 67 88

TSK Mehmetçik Vakfı
www.mehmetcik.org.tr
Tel: 0 312 284 19 70

TSK Dayanışma Vakfı
www.tskdv.org.tr
Tel : 0 312 448 13 11

TSK Eğitim Vakfı
www.tsk-yurt-vakfi.org.tr
Tel : 0 312 281 21 10

Ortaklıklarımız ve İştiiraklerimiz

TURKTRUST

TURKTRUST Bilgi İşletim ve Eğitim Güvenliği Hiz. A.Ş.

Bilgi İşletim ve Eğitim Teknolojileri, Eğitim Güvenliği ve Elektronik İmza ile Elektronik Kimlik (Verlilik) konularında faaliyet göstermek üzere 02 Ağustos 2004 tarihinde TURKTRUST Bilgi İşletim ve Eğitim GÜv. Hiz. A.Ş. kurulmuştur. Vakfımız % 99 hisse ile kurucu ortak statüsündedir.

tts

TURKTIPSAN

TURKTIPSAN Eğitim Tutum Eğitim ve Ticaret A.Ş.

Türk Silahlı Kuvvetleri yararına faaliyet gösteren altı vakıf tarafından, Eğitim, Otomotiv, Petrol, Eğitim, Ticaret ve Tutum alanlarında faaliyet göstermek üzere kurulan TURKTIPSAN Eğitim, Tutum, Eğitim ve Ticaret A.Ş.'ne Vakfımız % 26 hisse ile ortak bulunmaktadır.

MEHMETÇİK VAKFI Sigorta Aracılık Hizmetleri Ltd. Şİ.

Türk Silahlı Kuvvetleri Yararına Faaliyet Gösteren Üç vakıf birliğinde bulunduğu İleri İktisadi, Emeklilik, Konut, İktisadi, Eğitim, Sosyal ve Deprem Sigortası branşlarında faaliyet gösteren şirkete vakfımız % 10 hisse ile ortak bulunmaktadır.

GÜLSAV

PAZARLAMA VE DAĞITIM A.Ş.

GÜLSAV Pazarlama Dağıtım. A.Ş.

Türk Silahlı Kuvvetleri Yararına Faaliyet Gösteren beş vakıf ortak olduğu GÜLSAV Paz. ve Dağ. A.Ş.'ne. Vakfımız da % 49 hisse ile ortak bulunmaktadır.

TSK ELELE VAKFI BANKA BAĞIŞ HESAP NUMARALARI

Bağışlarınızın, vakfımıza ulaştığının tarafınıza bildirilebilmesi için, isim ve adres bilgilerinizi mutlaka işlemi yapan kişilere belirtiniz.

Ziraat Bankası

Ankara Başkent Şubesi (TL)

IBAN : TR25 0001 0016 8339 0259 9051 89

Ankara Başkent Şubesi (USD)

IBAN : TR95 0001 0016 8339 0259 9051 90

Ankara Başkent Şubesi (EURO)

IBAN : TR41 0001 0016 8339 0259 9051 92

Vakıf Bank

Ankara Kolej Şubesi (TL)

IBAN : TR150001500158007288774545

Halkbank

Ankara Küçükesat Şube (TL)

IBAN : TR290001200921600016000013

ING Bank

Ankara Cebeci Şube. (TL)

IBAN : TR320009900505050500100006

Türkiye İş Bankası

Frankfurt Şube (EURO)

IBAN : DE74502306000044000008

Ankara Şube (TL)

IBAN : TR550006400000142006000000

Yapı Kredi

Ankara / Özel Bankacılık Şb. (TL)

IBAN : TR470006701000000001000001

TEB

Ankara Meşrutiyet Caddesi Şube (TL)

IBAN : TR770003200010500000030796

Akbank

Ankara KüçükEsat Şube (TL)

IBAN : TR490004600101888000066182

Garanti Bankası

Ankara Anafartalar Şube (TL)

IBAN : TR280006200071100006299431

TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ ELELE VAKFI

“Gazilerimiz
yaşayan
abidelerdir.”

A. Özalp

www.elele.org.tr

Ülke savunması ve milletin bölünmez bütünlüğü için görevi başında yaralanan veya sakatlanan güvenlik personeli ile engelli çocukların eğitimi için faaliyet gösteren

TSK ELELE VAKFI

sizlerin desteğiyle yaraları sarmaya devam edecektir.

Vakfımız sağlık ve sosyal içerikli bir kuruluş olup Bakanlar Kurulu Kararıyla vergiden muaftır.

TSK ELELE VAKFI BANKA BAĞIŞ HESAP NUMARALARI

Garanti Bankası / Ank. Anafartalar Şb.
TR280006200071100006299431 (TL)
Ziraat Bankası / Ankara Başkent Sb.
TR250001001683390259905189 (TL)

Vakıfbank / Ankara Kolej Şb.
TR150001500158007288774545 (TL)
T.Halk Bankası / Ankara K.Esat Şb.
TR290001200921600016000013 (TL)
ING Bank /Ankara Cebeci Şb.
TR3200099005050500100006 (TL)

T.İş Bankası / Ankara Şb.
TR550006400000142006000000 (TL)
T.İş Bankası / Frankfurt Şb.
DE74502306000044000008 (EURO)
Yapı Kredi Bankası / Özel Bankacılık Şb.
TR470006701000000001000001 (TL)

TEB / Ankara/ Meşrutiyet Çad. Şb.
TR770003200010500000030796 (TL)
Akbank / K.Esat Şb.
TR490004600101888000066182 (TL)

Genel Müdürlük : Ziya Gökalp Cad. Ataç-2 Sokak 43/8 Kızılay / ANKARA

Telefon : 0312 431 99 36 - 0312 430 55 72

Belge Geçer : 0312 431 07 36

E posta : elele@elele.org.tr